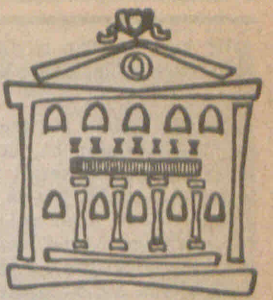

Die Matie

TWEEWEEKLIKSE STELLENBOSSE STUDENTEKOERANT
UITGEGEE ONDER BESKERMING VAN DIE SR

Jaargang XLII Nr. 6

DONDERDAG, 15 MEI 1986

Kampusleiers in ope brief

Wettig die ANC

Deur CHRIS BARNARD en DEON SONNEKUS

TWINTIG kampusleiers het gisteraand in 'n ope brief aan die Staatspresident, mnr. P.W. Botha, die leier van die ANC, mnr. Oliver Tambo, en hoofminister Mangosuthu Buthelezi gevra dat die ANC gewettig moet word om "vreedsaam in Suid-Afrika te funksioneer".

In die brief vra hulle ook dat alle groepe hul moet beywer vir die beëindiging van politieke geweld, en dat Nelson Mandela en ander politieke gevangenes vrygelaat moet word.

Dit lui verder dat "die toekoms aan almal in Suid-Afrika behoort, en dat leiers nou met doelgerigte toekomsvisie die land op 'n veilige spoor moet plaas."

Twee studenteraadslede - waaronder die voorsitter, mnr. Phillip Verster, en die SR-lid vir Publikasies, mnr. Johan Olivier - het gehelp om die brief op te stel.

Hulle was deel van die groep van agt Maties wat einde verlede jaar onder leiding van mnr. Hennie Bester die ANC in Lusaka wou besoek. Mnr. Bester, wat ook met die opstel van die brief gehelp het, het dit onderteken.

Rektor

Mnr. Verster en Bester het die brief gisteraand aan die Rektor, prof. Mike de Vries, getoon. Prof. De Vries het by navraag gesê dis vir hom "n teken dat die jong mense van vandag hulle werklik wil bemoei, en 'n bydrae kan lewer tot die gesamentlike toekoms van Suid-Afrika."

"Ek glo ons almal moet saamwerk in 'n soeke na oplossings en dat bydraes van jong mense (studente) ook kennis van geneem moet word."

Prof. De Vries het gesê dat die brief "uit die perspektief van jong mense"

miskien aan alle politieke leiers in Suid-Afrika gerig moes word. "Maar hoe hulle dit wil doen, is hul eie keuse."

Op 'n vraag wat sy mening oor die wettiging van die ANC is, het prof. De Vries gesê hy meen die ANC moet eers geweld afsweer. Wat dié kwessie betref "moet mens baie prakties en realisties wees," het hy gesê.

'n Monstervergadering.

PRESIDENT BOTHA

waar die versoeke in die brief aan die studente gestel gaan word, sal waarskynlik eersdaags gehou word. 'n Stemming oor die kwessie sal waarskynlik op die vergadering gehou word.

Die primarius van Huis Marais, mnr. Barry de Wet, mnr. Eric le Grange, redakteur van DIE MATIE, Hendrik du Toit, oud SR-lid, Stephan

Malherbe en Andrew Breitenbach, onder-primarius van Simonsberg, se handtekening verskyn ook onderaan die brief. Hulle het saam met mnr. Verster, Bester en Olivier die brief opgestel. Elkeen van die opstellers het beklemtoon dat hulle dit in hul persoonlike hoedanigheid gedoen het.

'n Persverklaring wat die opstellers van die brief gisteraand uitgereik het, lui onder meer dat hulle "as Stellenbosse studente vasberade is om te deel in die toekoms van die land".

Volgens die opstellers sal die "spiraal van geweld" in Suid-Afrika nooit deur "verdere geweld en dreigemente van geweld beëindig word nie". 'n Algemene, aanvaarbare staatsbestel kan "net deur gesprek bereik word".

"Daar is egter weinig nut in onderhandeling as al die aanvaarde leiers van ons land nie daaraan deelneem nie.

"Alle politieke organisasies wat die steun van Suid-Afrika se inwoners geniet behoort dus toegelaat te word om vrylik en vrede saam in die land te funksioneer. Erkende leiers wat in die tronk is, behoort nie só verhoed te word om 'n bydrae tot die opbou van 'n vreedsame vaderland te lewer nie."

Hulle het geteken:

Phillip Verster, Johan Olivier, André Duvenhage, Johannes Roberts, Chris Gouws, Johann Wege, Hennie Bester, Eric le Grange, Stephan Malherbe, Barry de Wet, Hans Muller, Hendrik du Toit, Andrew Breitenbach, Margot Locherenberg, Gawie de la Bat, Dirk Joubert, Estelle de Leeuw en Thys Wentzel, Hansie Zerwich, Anelia Coetzee.

Nerina Ferreira as Dollie Diamonds en Gustav Geldenhuys as ds. Gaffie in Krui se opvoering van *Die Proponentjie*. Die stuk speel tot 17 Mei op Stellenbosch. Sien berig op bl. 7.

US Raad verbied ECC op kampus

DIE Universiteitsraad het verlede Saterdag alle bedrywighede van die End Conscription Campaign op die kampus verbied.

Die Raad se besluit is gisteraand op 'n SR-vergadering vir die eerste keer amptelik bekend gemaak.

Die redes vir die besluit is dat die ECC 'n veldtog is wat geloods is op slegs een aspek van die regering en dat dit "grens aan 'n wetlike oortreding".

Mnr. Johannes Roberts, SR-lid vir sport, het gesê hy en sommige ander SR-lede voel ontvrede oor die feit dat die SR nie geken is in die saak nie.

SR-voorsitter, mnr. Phillip Verster het gesê hy verbind hom aan die SP se besluit dat die liggaam dit distansieer van die ECC, maar steeds glo aan die vrye reg van enige organisasie om sy standpunt op kampus te stel.

Die ECC-persbeampte, Marisa Behrens, het gesê dit moet betreur word dat die Universiteitsraad die ECC op kampus verbied het.

Nuwe kitsarea kom in Gat

'n NUWE kitsarea gaan binne twee weke in die Gat ingerig word ná twee studente griewe oor die kitsarea aan onder meer die vise-rektor, prof. Roux de Villiers, oorgedra het.

Mnr. Derek Beukes en Philip Steynberg het Maandag 'n vergadering met prof. Roux de Villiers en mnr. Piet Lombard, Direkteur van Ontwikkeling en ander amptenare gehou.

Dit volg na dié studente met 'n petisie wou begin oor die swak gehalte van diens in die Neelsie asook tydvermorsing weens strukturele tekortkominge.

Volgens mnr. Beukes wou hulle die "regte kanale" volg en het vir me. Margot Locherenberg, SR-lid vir die LSS, van hulle griewe in kennis gestel. Volgens hom het sy onderneem om met die vise-rektor in verbinding te tree.

"Sy het egter nooit weer na ons teruggekom nie en ons het toe eie inisiatief geneem," het hy gesê.

In reaksie het me. Locherenberg gesê sy het wel 'n "informele vergadering" met die vise-Rektor gereël. Volgens haar het sy nie kans gehad om van haar kant af 'n vergadering te reël waarop almal teenwoordig sou wees nie.

Sy het daarop gewys dat die skielike toevloei van koshuisstudente met kredietkaarte na die Neelsie veranderings in die wiele gery het.

"Planne was reeds opgetrek om die Peuselhoekie

en die Warmlyn om te ruil," het sy gesê. Volgens haar help dit nie om geld te spandeer aan veranderings terwyl dit onvoldoende sal wees nie.

Volgens mnr. Beukes is planne na die vergadering deur amptenare van Administrasie aan die bestuurder van die Neelsie, mnr. Jan Treurnicht, voorgelê.

Die gesprek is op band opgeneem en volgens mnr. Steynberg het mnr. Treurnicht gesê hy sal "binne twee weke die veranderinge aanbring".

Braaigeregte

Volgens die nuwe planne gaan 'n gedeelte van die Neelsie se kits-area in die Gat gedupliseer word.

Die Voedseldiensbestuurder van die Studentesentrum, me. M.C. Marais, gaan die kitsarea in die "kroegkamer" van die Gat gedupliseer word. Studente sal dan daar toebroodjies, aartappelskyfies en botterbroodjies kan koop. In die aangrensende bedieningskombuis sal braaigeregte te koop wees.

Sy het gesê daar gaan voorlopig geen veranderinge aan die Warmlyn aangebring word nie omdat dit "nog nie die grootste knelpunt is nie".

Sy het daarop gewys dat die nuwe stelsel in werking gestel kan word sodra kragpunte aangelê, nog toerusting aangekoop en addisionele personeel aangestel is.

Geskil tussen US en Inkatha duur voort

POGINGS om die breuk tussen die Universiteit van Stellenbosch en Inkatha te heel het nog 'n terugslag gekry deurdat 'n hoë Inkatha-amptenaar, mnr. Mandla Msomi, nie meer die naweek na Stellenbosch kom nie. Hy sou die geskille tussen Stellenbosch en Inkatha met SR-lede bespreek.

Mnr. Muza Zondi van Inkatha het by navraag aan DIE MATIE gesê "kontak met die Universiteit van Stellenbosch sal nie hervat word voordat die verslag wat tien Maties ná 'n besoek aan Inkatha opgestel het aan Inkatha beskikbaar gestel word nie."

Volgens mnr. Zondi het die National Youth Coun-

cil van Inkatha vroeër vanjaar dié besluit geneem omdat die tien Maties se verslag vir Inkatha in 'n swak lig gestel het.

Die Maties, waaronder mnr. Phillip Verster en Hennie Bester, het einde verlede jaar met politieke groepe in die land gesels en ná hul toer 'n verslag uitgebring.

'n Kommissie, bestaande uit me. Mardia van der Walt en mnr. Frans Volschenk en Hennie Stander, ondersoek die betrekkinge tussen die US en Inkatha. Die kommissie wou dié naweek met mnr. Msomi samesprekinge voer.

'n Mosie, wat die menings in die verslag as

"individuele menings" en nie dié van die SR nie beskryf, is met 'n meerderheid van stemme aanvaar.

Mnr. Zondi het gisteroggend gesê daar sal geen skakeling tussen US en Inkatha sal wees voor die verslag nie bekendgemaak word nie.

SR-voorsitter, Mnr. Phillip Verster, het gesê die SR as liggaam het in geen opsig bande met Inkatha verbreek nie.

Indien 'n groep van 10 studente aanduiding gee dat hulle verskil van seker aspekte en beleide van Inkatha se struktuur kan dit steeds nie geregtig word dat die bande met die SR, wat onafhanklik staan in die geskil, verbreek word nie.

DIE kerk in 1986 is die mees rasgeoriënteerde instelling in Suid-Afrika.

Hierdie mening is uitgespreek deur dr. Manas Buthelezi, hoof van die Evangelical Lutheran Church in South Africa. Hy het as spreker opgetree tydens 'n geregtigheidskonferensie wat van 2 tot 4 Mei deur Aksie Sosiale Geregtigheid (ASG), 'n onderdeel van die Studente-KJA, aangebied is.

Familie

Volgens dr. Buthelezi is die kerk se rol om met die vrese van mense te identifiseer, maar nie met 'n betrokke politieke party nie. "Die kerk is 'n familie wat 'n raamwerk daarstel waarbinne strydende partye hulle verskille kan uitsorteer," het hy gesê.

"Van christene word verwag om te gee meer as om te deel. Mense is bang vir magsdeling, maar as hulle christene is, word hulle geroep om mag op te sê," het hy gesê.

Advokaat

Dr. Buthelezi meen die kerk is die

Kerk begaan oor ras, sê Buthelezi by ASG

"advokaat" van die onderdrukte. "Die stem van die onderdrukte moet deur die kerk hoorbaar gemaak word. Om hierdie rede speel die kerk so 'n belangrike rol in die swart gemeenskap," het hy gesê.

Genade

Die kerk moet 'n wyser wees na eenheid, in 'n gemeenskap wat as gevolg van apartheid verdeel is. Alleen die kerk bied 'n tuiste vir almal. Lidmate van die kerk is almal sondaars wat deur die genade van God vergeve is, het hy gesê.

Volgens hom is die kerk, omdat dit

Dr. Manas Buthelezi

die merk van menslikheid dra, verdeel. Die kerk weerspieël nie die eenheid waarvan dit 'n wyser moet wees nie.

Begrip

Prof. Daan Cloete, dosent in Nuwe Testament aan UWK, het tydens die konferensie oor Die Bybel en geregtigheid in Suid-Afrika gepraat.

Volgens hom beteken geregtigheid in 'n Derde Wêreld-konteks vir die onderdrukte en die onderdrukker onderskeidelik gelykstelling en bevrediging. Die Bybelse geregtigheid is 'n dinamiese begrip met baie implika-

sies vir mens-God en mens-mede-mensverhoudinge.

Prof. Cloete het tussen Ou- en Nuwe Testamentiese geregtigheid onderskei. Volgens hom het die Ou Testamentiese begrip 'n kosmiese oriëntasie. Die Skepper wil geregtigheid vir Sy Skepping hê. Dié geregtigheidsbegrip is sinoniem met vrede en etiese verantwoordelikheid word geëis.

Isolasie

In sy bespreking van Nuwe Testamentiese geregtigheid het prof. Cloete die heilswerk van Christus as opening van Sy geregtigheid beklemtoon. Geregtigheid is na Christus nie meer 'n wettiese regverdigheid nie, maar die vervulling van die wet van liefde.

Ná prof. Cloete se toespraak is die strewende na geregtigheid in Suid-Afrika bespreek. Probleme wat geïdentifiseer is, is die isolasie van wit en swart, die gebrek aan kennis en die onvermoë van blankes om met die situasie in die "townships" te identifiseer.

Fotofast
Fotofast
Fotofast

1 HOUR
PHOTOS

EXPOSED!!!

Fotofast REVEALS
★ THE VERY BEST DEALS
IN DEVELOPING AND PRINTING

FREE

ALBUM &
SUBSIDISED FILM

WITH EVERY FILM
PROCESSED &
PRINTED

**NO EXTRA
COST**

OUR PRINTS
ARE
37% LARGER

20% OFF ALL
COLOUR
FILM

- KONICA
- KODAK
- SAKURA

PLUS

R200 OFF
EVERY
COLOUR FILM

★ PROCESSED &
PRINTED ★

on presentation of this
advertisement

FREE
ENLARGEMENT
WITH
EVERY

OR COLOUR
FILM
PROCESSED &
PRINTED

FREE
& REPRINTS
WITH
EVERY

OR COLOUR
FILM
PROCESSED &
PRINTED

HURRY! LIMITED TIME OFFER!

Fotofast

THE PHOTO SPECIALISTS

TRUST BANK CENTRE · STELLENBOSCH
TEL. 02231-3435

KONICA COLOR FILM — THE IMAGE OF PERFECTION

MARIE-LOUISE LE ROUX is a finalist in this year's Miss South Africa competition. She is not exactly new in this game. In 1983 she was Ms Hombré and Ms Engineer. She was also runner-up in the Simonsberg Ms Met competition. She has already left for Johannesburg for the finals. Everyone, except for a few jealous females wishes her the best of luck. Marie-Louise is a Home Economics student in her third year.

WAT GAAN AAN...

ASVS bied Maties se sangaand vanaand in die Endersaal van die konservatorium aan.

Toegang is R2 en 'n groot verskeidenheid van Stellenbosch se sanggroepe word verteenwoordig. Die Universiteitskoor se optrede sal een van die hoogtepunte op die program wees.

Die groep ATLETE VIR CHRISTUS gaan die Junie-vakansie altesaam 2058 km hardloop om geld in te samel. Hulle sal 30 Junie vanaf Stellenbosch wegspring, 'n wye draai gooi in die Oos-Kaap en ook in die Vrystaat. Hulle sal uiteindelik in Upington eindig.

Monica het gister hul sestigste bestaansjaar gevier. Die geleentheid is gevier met 'n verjaardags-kompetisie. Die Loeloeraai bied tans 'n Monica-"special" aan.

Bootleg tree nou op in De Balke en dit sal 'n voorreg wees om weer na Willem Esterhuyse se kitaarspel te luister.

Die strandoord Agulhas bied deesdae gerieflike naweke aan vir veral SP-lede en lede van die DINAMIEK-redaksie. Navrae kan gerig word aan Nickey Smit en kie.

Die Stal bied deesdae gereeld "ladies nights" aan en 'n belangrike "pool" kompetisie word eersdaags gehou.

Radio Matie director Cosro vice-president

THE managing director of Radio Matie, Mr Kobus Conradie, has been appointed vice president of COSRO, the Coordinating Student Radio Organisation.

At an emergency COSRO conference held in April, new office bearers were elected, including a new president and vice president. The new president of COSRO is Ian Koenigsfest of UCT Radio.

The main objectives of COSRO are the promotion of campus radio stations and the promotion of local music and artists. COSRO will also assist in establishing radio stations on all campuses. It is at present investigating the possibility of obtaining transmission licences for all campus radio stations.

Standards

COSRO also promotes inter-campus news and strives for higher standards on all campus radio stations.

Radio Matie benefits from its affiliation to COSRO in that firm ties can be established with other campuses and inter-campus news, know-

ledge and other points of interest can be exchanged. Through COSRO it can also stay in contact with record companies and obtain records.

Any campus radio station in

year conference will be held in Pietermaritzburg and the December conference at UCT.

Topics of discussion include record companies, national advertisers, transmission licences and campus tours by South African groups. Possible artists for future Stellenbosch tours include Siphon Hotstix Mabusa, Johnny Clegg, Hotline, Brenda Fassie and the Big Dudes, and Amaondo.

Support

Mr Conradie's portfolio as vice president entails the promotion of inter-campus liaison. He says that "all students should support COSRO, because we as Maties are actively taking part in it".

Ian Koenigsfest, President of COSRO, says: "COSRO is a united body dedicated to the promotion of active and dynamic campus radio stations. COSRO has dedicated itself to promoting increased inter-campus contact, promoting increased support of South African music and to strive towards being able to broadcast and compete with the SABC."

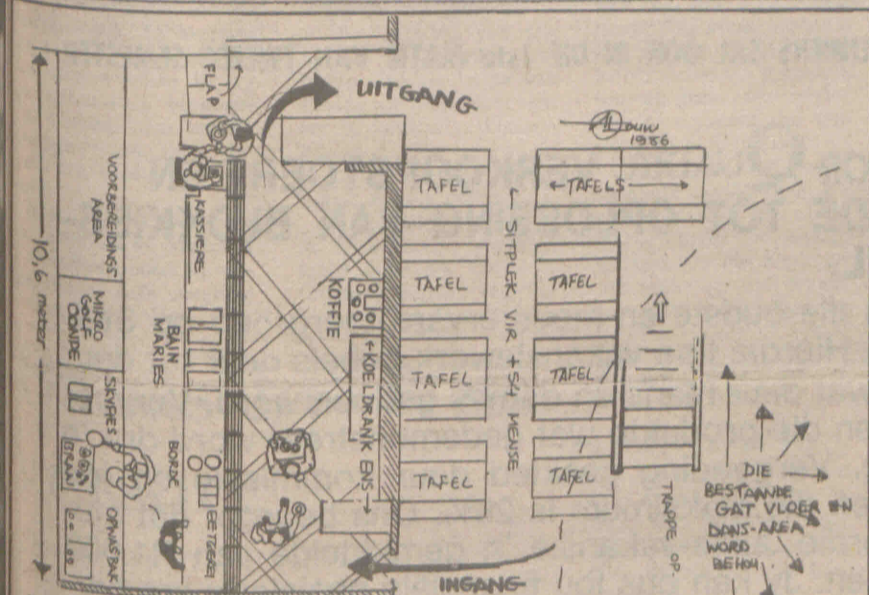

MR CONRADIE

South Africa and South West Africa can join COSRO. Conferences are held at least twice a year and are hosted on a rotational basis all over the country. This year's mid-

SOU dit 'n Cabernet Sauvignon, Pinotage, of die een of ander minder bekende cultivar-wyn wees, dink Francé Rabie hierso. Sy was een van die sowat vyftig Maties wat op Vrydag, 2 Mei, aan die uitdunronde by die jaarlikse Wynproe-intervarsity tussen die Maties en die Ikeys deelgeneem het. Die Maties, wat verlede jaar 'n enkele punt meer as die Ikeys gekry het, het vanjaar met vyftien punte gewen.

Die plan vir die kitskombuis in die keldervlak van die Neelsie (sien berig bl. 1)

'n DEBAT tussen die ECC en die PSA vind volgende Dinsdag plaas in die program Radio Matie Gesprek.

Volgens mnr. Daan Mostert, die programleier, sal dit 'n lewendige debat wees tussen mnr. Nic Myburgh van die PSA en mnr. Christo Nel, nuutverkose voorsitter van die ECC op Stellenbosch.

"Die doel van die gespreksprogram is om 'n akuele forum vir studente te wees en studente die geleentheid te gee om na interessante persone oor die lug te luister," het mnr. Mostert gesê.

Volgende week se debat word om 18h00 uitgesaai.

radio matie

top top top top
10 10 10 10

WEEK 12 TOT 19 MEI 1986

1.	8.	David Bowie	Absolute beginners
2.	3.	Laban	Caught by surprise
3.	2.	Feargal Sharkey	A good heart
4.	10.	Madness	Uncle Sam
5.	16.	John C. Mellencamp	Rain on the Scarecrow
6.	1.	Bibie	Tout Doucement (Breaking my heart)
7.	—	Johnny Clegg	Third world child
8.	6.	Snowy White	For you
9.	4.	Falco	Rock me Amadeus
10.	13.	Gary Moore	Military Man

Get high on Skydiving

IT was cold the morning. The finality of the decision obviously made everything worse. Nervous chatting between the students created some kind of comradeship. After all we were "goin' SKYDIVING".

How it all started? Easy, never seen one of those posters: "Skydive it's easier than you think." Take my word - it is actually easy to do it, but the commitment to go through with it is a bit more difficult.

Armed with a medical certificate. Money for the course and the quest for the unreal we set off for the weekend. It was a long time coming though, with boasts in the pub like, "You'd better say goodbye lads, I'm goin' Skydivin' this weekend."

The instructor didn't make a good impression initially. I could have sworn the guy was crazy. He kept on telling us how easy accidents could happen and then he would get this contractions in his face and just snigger. I'm telling you that after that first jump he was my best buddy.

The course is normally on the same day that you make your first jump so everything got to be done in a short while, but it's all done over and over again. Your voice gets lost somewhere between Arch-thousaaaand, two-thousaaaand and check! The spinning in the harness and the practice of

landings seemed to go on forever. Oh, and the emergency procedure. Boy, did I drink a lot of Coke that day.

The last part of the course I was shown how my parachute was packed and the function of the static line that was supposed to be my umbilical chord to survival. Then we waited and waited. It didn't matter really, we practised everything again. Your mind runs in circles to make sure everything's 100%.

The harness of the parachute was put far to tight, the life jacket (to make sure I don't drown in one of the million dams in the vicinity) underneath my jumpsuit made the sweat come down in streams. I got depressed, was it really worth it?

The plane took the whole runway to take off. We were three students plus a jumpmaster and another experienced jumper who seemed to be totally unstable. He kept on screaming, "Skydive, skydive!". Afterwards I was to learn that he was "psy-ching" up to get the adrenaline flowing.

I was second to go. It all happened so quick, the first guy was gone and I was sitting at the open door. The next moment the jumpmaster was screaming to the pilot (The plane do tend to be a bit noisy with the open door) to "throttle back". He smiled at me and said,

"GET OUT".

Automatic reactions took over. I took the wing-strut firmly and placed my one foot on the plane's wheel. Whow, my foot didn't blow off (the instructor's words was clear, "You plant that foot firm boy, we don't want it to blow off do we?"). I was looking at the propeller and waited for the jumpmasters command, "Go!". Well I was going don't worry. I only reached Arch-thousaaand

then I was looking up for the parachute to open. Why bother to count.

Suddenly I was swinging in complete silence, not knowing which was more beautiful. That round piece of cloth above old mother earth 2000 feet below and I was very happy.

If you want to get involved in this magic sport just contact Jean Rosjouw in Helsinghout for more information. It will be worthwhile.

There's no turning back for this first jumper.

DIE STAL

THE BEST ENTERTAINMENT

RUGBY: Durban Toets — Saterdag
17 Mei
Direkte uitsending op
6 vt — 8 vt skerm

16 & 23 MEI: Wet T-shirt kompetisie

17 & 23 MEI: Rock & Roll kompetisie

KOM NEEM DEEL

DIE STUDENTE -

BYMEKAARKOMPLEK

WEN TOT R200,00

DEUR BLOKKIESRAAISEL TE VOLTOOI

1STE PRYS R200,00
2DE PRYS R100,00

**TROOSPRYSE VIR 10
GELUKKIGE WENNERS**

MEJ. MATIELAND FINALIS, LOUISE KRUGER,

SAL OP VRYDAG 25 JULIE 1986 DIE GELUKKIGE WENNERS TREK. DIE NAME VAN DIE WENNERS SAL OOK IN DIE 1ste MATIE VAN TWEDE SEMESTER VERSKYN.

IETSIË OOR QUADRU VERKOOPSTOERE EN LEIDRADE TOT OPLOSSING VAN BLOKKIESRAAISEL.

QUADRU is die oudste en mees ervare toergroep op Stellenbosch. Hierdie tipe vakansiewerk behels deur tot deur verkope wat deur mans en dames gedoen word. Vervoer is gratis en die produkte wat gedemonstreer word dra 'n waarborg. Vergoeding geskied deur kommissie op jou verkope en die maksimum is 26%. Ons begroot dat studente hierdie Junie-vakansie 'n gemiddelde van R1 000 kan verdien. Jy kan dus jou finansiële posisie in ere herstel. Gee jou naam op vir 'n QUADRU verkoopstoer voor die beperkte getal plekke op is.

VRAE: DWARS

- 1 Verdien tot 26% op jou verkope.
- 2 Beide geslagte, mans en is welkom op 'n QUADRU toer.
- 3 Verbrande hout.
- 4 Iets aan iemand anders besorg.
- 5 Studente maak baie op QUADRU verkoopstoere.
- 6 Sorg dat jy vroegtydig jou naam opgee by QUADRU voor die beperkte plekke is.
- 7 Iets wat 'n student nie met sy motor moet gooi nie.
- 8 Hierdie vakansie sal studente 'n gemiddelde van R1 000,00 by QUADRU

VRAE: AF

- 4 Die produkte wat QUADRU verkoop is die teenoorgestelde van sleg.
- 9 Op Stellenbosch is ons die en mees ervare toergroep.
- 10 Die getal na vyf.
- 11 Ons vakansiewerk behels deur tot deur.....
- 12 Roofvoël wat sy prooi in die nag vang (simbool van wysheid).
- 13 Die teenoorgestelde van vals (bv. vals diamant).
- 14 Na 'n QUADRU verkoopstoer sal elke student se finansies in herstel wees.

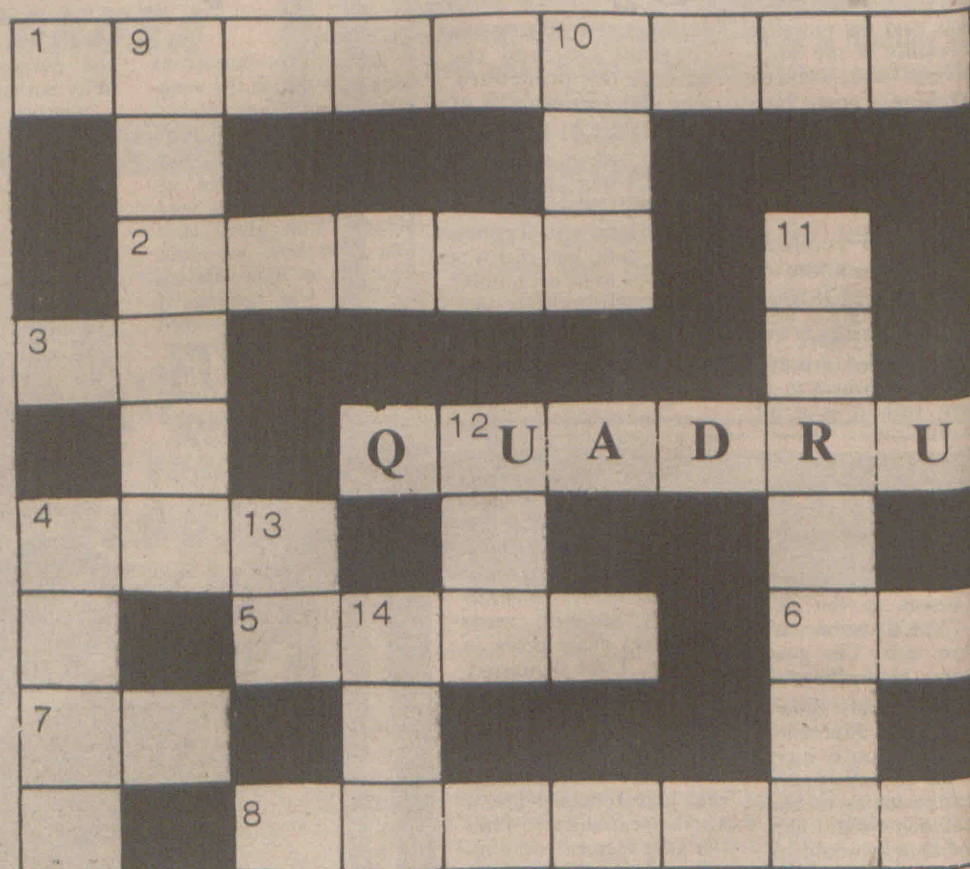
Pos aan of kom lewer af by:

QUADRU VERSPREIDERS

QUARTA W/S 4 (Oorkant Dagbreek - op die hoek)
H/V. VICTORIA- EN BOSMANSTRAAT
STELLENBOSCH 7600.

Posbus 2101
STELLENBOSCH
7600.

(NB.: INDIEN DIE WENNERS NIE JUNIE-VAKANSIE OP 'N QUADRU VERKOOPSTOER GAAN NIE, SAL HULLE PRYSGELD SLEGS 'N 1/2 VAN BOGENOEMDE BEDRAE WEES).

Sluitingsdatum 23-7-86

Naam:

Adres:

..... **Tel. No.**

Stel jy belang in 'n QUADRU Verkoopstoer?

JA NEE

Die Mediese Universiteit van Suid-Afrika was sedert Februarie die toneel van klasboikotte téén die toelating van ses blanke voorgraadse studente aan dié universiteit. Daar is tans nog net een van dié studente aan die universiteit. MARIKA TRUTER het met dié student, mnr. Pieter Kruger, en die rektor, prof Leon Taljaard, gepraat. Die voorsitter van die studenteraad, mnr. Raymond Billa, kon nie vir kommentaar opgespoor word nie.

**Blanke student
voel geen
grief teen
swartes**

Medunsa hervat klasse

PRETORIA. - Mnr. Pieter Kruger, enigste blanke voorgraadse student aan Medunsa, het aan DIE MATIE gesê hy voel geen "emosionele grief" teen die swart studente wat ten sy en vyf ander blanke studente se teenwoordigheid op die kampus geïntegreer het.

PRETORIA. - Studente aan die Mediese Universiteit van Suid-Afrika (Medunsa) sien nie hul weg oop om toestande aan die universiteit te normaliseer terwyl die situasie in die land nog abnormaal is nie, het die rektor, prof Leon Taljaard, eergister aan DIE MATIE gesê.

PRETORIA. - Studente aan die universiteit te normaliseer terwyl die situasie in die land nog abnormaal is, word anderskleurige studente daarvoor in aanmerking geneem.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

PRETORIA. - Borgskappe van ongeveer R40 000 vir studente aan Medunsa is onttrek.

Boikot beïnvloed borgskappe

Babas by Wits versorg

JOHANNESBURG. - 'n Etniese dagsorginrigting vir die voorskoolse kinders van sturende en werkende moeders aan die Universiteit van die Witwatersrand is verlede week deur die vise-kanselier van Wits, professor Mervyn Shear, geopen.

JOHANNESBURG. - 'n Etniese dagsorginrigting vir die voorskoolse kinders van sturende en werkende moeders aan die Universiteit van die Witwatersrand is verlede week deur die vise-kanselier van Wits, professor Mervyn Shear, geopen.

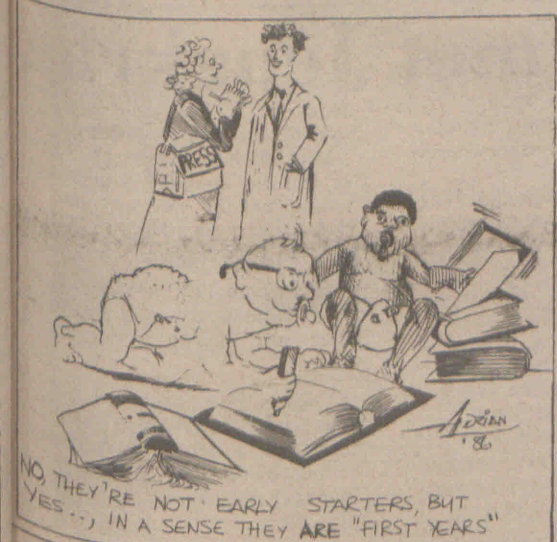
Polisie deursoek Wits-bus

JOHANNESBURG. - 'n Weermagpatrolie het rookbomme in 'n bus, wat studente van Wits na Soweto vervoer het, gegooi en die bus deursoek.

JOHANNESBURG. - 'n Weermagpatrolie het rookbomme in 'n bus, wat studente van Wits na Soweto vervoer het, gegooi en die bus deursoek.

JOHANNESBURG. - 'n Weermagpatrolie het rookbomme in 'n bus, wat studente van Wits na Soweto vervoer het, gegooi en die bus deursoek.

US Debatsvereniging
Openbare Debat
Woensdag 21 Mei 13h00
KP vs NP
Partisie vs Magsdeling
Thys Gillomee (voorsitter KP-studentetak)
Emile Wessels (o/voorsitter KP-studentetak)
Anton Schoombee (voorsitter NP-studentetak)
Frans Volschen (o/voorsitter NP-studentetak)

Man vandag voor ná student se mes-dood

BELLVILLE. - 'n Blanke man van 44 jaar wat tot gister onder polisiebewaaring in die Tygerberg-Hospitaal was, verskyn vandag in Bellville in die landshof in verband met die mes-dood van 'n Stellenbosse student Maandag in Kraaifontein.

BELLVILLE. - 'n Blanke man van 44 jaar wat tot gister onder polisiebewaaring in die Tygerberg-Hospitaal was, verskyn vandag in Bellville in die landshof in verband met die mes-dood van 'n Stellenbosse student Maandag in Kraaifontein.

Students' clothes radioactive

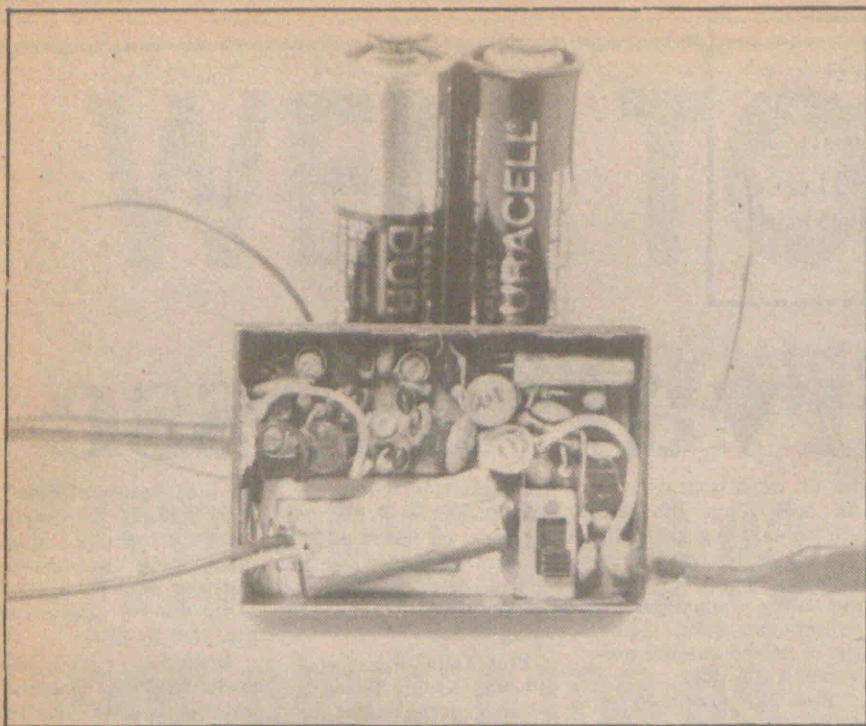
LONDON. - British students evacuated from Kiev and Minsk after the nuclear disaster at nearby Chernobyl were found to have abnormally high levels of radiation on their clothes.

OORSAAK: SWAK BANDE!
Besoek ons VOOR die JUNIE-vakansie vir u GRATIS bandondersoek!
Vir nuwe sowel as SABS goedgekeurde versoolde bande, kontak ons vir die BESTE TRANSAKSIE
KILO TREADS
STELLENBOSCH (02231) 73115
PAROW (021) 931 7356
PAARL (02211) 21637

LONDON. - British students evacuated from Kiev and Minsk after the nuclear disaster at nearby Chernobyl were found to have abnormally high levels of radiation on their clothes.

LONDON. - British students evacuated from Kiev and Minsk after the nuclear disaster at nearby Chernobyl were found to have abnormally high levels of radiation on their clothes.

Só lyk die afluisterapparaat wat by die ECC-tak se stigtingsvergadering gevind is.

Dis Nusas vs SR by Studentehof

NUSAS gaan 'n geding by die Studentehof ahangig maak tensy die SR sy grondwet verander en Nusas wel as 'n universiteitsvereniging kan affilieer.

Mnr. Dave Waddilove, voorsitter van Nusas op die kampus, het die besluit van die SR om Nusas nie as amptelike vereniging van die SR te erken nie, gekritiseer. "Hulle ontduik hulle politieke verantwoordelikheid," het hy gesê.

Motiewe

Volgens mnr. Waddilove is die motiewe van die SR om die grondwet te

verander, verkeerd. "Daar is niks met die reglemente verkeerd nie," het hy gesê.

Hy het die besluit van die SR bestempel as " 'n ernstige terugslag vir Stellenbosch " en dat die res van die land sal isoleer.

Beslis

Met die ter perse gaan, het mnr. Johan Wege gesê hy sou 'n verandering van die affiliasie-stelsel by die SR-vergadering voorstel. Daar gaan 'n aparte kategorie geskep word vir verenigings met 'n "politieke ondertoon."

Volgens hom sal vereni-

gings wat hulle beywer vir politieke standpuntname wel toegelaat word om by die SR te registreer, maar nie om te affilieer nie. Die SR sal nie sodanige verenigings sanksioneer nie. Die verenigings sal nie finansiële steun van die SR ontvang nie, maar wel lokale in die Studentesentrum mag gebruik.

Volgens mnr. Hendrik Kotze, voorsitter van die Studentehof, kan die Studentehof beslis dat die SR-besluit ongrondwetlik was en dat die SR weer oor die aangeleentheid moet beslis. "Die hof kan egter nie in die plek van die van die SR beslis nie," het mnr. Kotze bygevoeg.

Aansoek word ingewag vir die volgende poste op die 1986 redaksie van:

Die Stellenbosse Student

Verlaggewer: Verenigings

Sirkulasie: (2 poste)

Advertensiebestuurder

Die advertensiebestuurder word vir sy dienste vergoed.

Die **Winkel** STELLENBOSCH

Het Laantje, Andringastraat 13, Stellenbosch 7600
 Het Laantje, 13 Andringa Street, Stellenbosch 7600
 Tel (02231) 76803 PO Box, Postbus 6122 Uniedal 7612

Is daar 'n oud-Matie by die huis?

Neem dié wintervakansie 'n stukkie van Matieland saam en gee 'n ietsie vir die glimlag by die onthou -

Byvoorbeeld:

- 'n Dagbreek-koffiebeker
- 'n Lydia-muisie
- 'n Matie-glas

Kom kyk na ons Matie en koshuis-sambrele vir die Stellenbosse reënweer.

10% Afslag vir studentekaarte.

Voorspoed met die eksamen.

ECC-tak op S'Bosch kry wind van voor

'n TAK van die End Conscriptio Campaign op Stellenbosch is op 6 Mei gestig en mnr. Christo Nel, 'n Filosofie-student, tot voorsitter verkies.

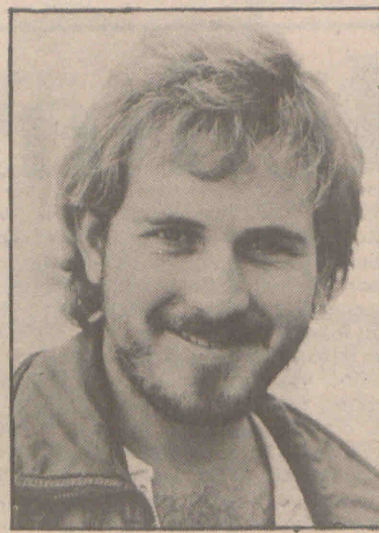
Intussen het die SP het 'n mosie gekant teen die ECC se beleid aanvaar en is 'n petisie teen die organisasie geloods.

Meeluisterapparaat is na afloop van die vergadering in die dak versteek gevind. Die sender, wat 'n sendafstand van tot 200 meter het, is in Suid-Afrika nie in die handel beskikbaar nie.

Volgens die sekretaris van die Stellenbosse ECC, mnr. Andries du Toit, het dié tak sowat 100 ingeskrewe lede. Omtrent 150 mense het die vergadering bygewoon.

Die Studenteparlement het die dag ná die vergadering 'n mosie aanvaar waarin die SP hom teen die ECC uitspreek, maar steeds die organisasie se reg om vergaderings op die kampus te hou en lede te werf, erken.

Die SR-voorsitter, mnr. Phillip Verster, het 'n beroep op SP-lede gedoen om nie die petisie, teen die ECC, wat tans op kampus gesirkuleer word, te onderteken nie. "Ons mag nie 'n organisasie verbied om te funk-

Mnr. CHRISTO NEL

sioneer nie," het hy gesê. Intussen het die Populêre Studente Alliansie dié petisie-veldtog met die doel om die ECC op die kampus te verbied, van stapel gestuur.

Die voorsitter van die PSA, mnr. Nicholas Myburgh, het gesê die hoofoogmerk van die veldtog was om

steun teen die ECC se teenwoordigheid op Stellenbosch te konsolideer. Mnr. Myburgh voel dat die ECC sig is om die publiek en studente die bos te lei. Daarom is optrede aktiwiteit van die organisasie getoedien. Volgens hom kom meer as helfte van die ECC se fondse uit buiteland.

Op die SP-vergadering het die lid vir Studente- en Akademiese sake, mnr. Frans Volschenk, gesê waarom dié organisasie Suid-Afrikers se reg ontken om teen die "wesigheid van 60 000 Kubane in gola, en die ANC se voorneme sagte teikens aan te val" beskerm word.

Mnr. Nel het die SP toegesprek en gesê dit is onverantwoordelik by die "stereotipe siening" van die ECC in te val.

"Ons het niks met die ANC uit waai nie. Die ECC doen sosiaal-miskaplik baie goeie werk," het hy gesê.

Mnr. Chris Jacobs, SR-lid, Leierskapsontwikkeling, het gesê die doel van die ECC is " 'n 'sagkense' derkruipery en verdagmaking " van die Suid-Afrikaanse Weermag. "Ons moet hierdie mense kaalhande laat," het hy gesê.

Jool stagnant - voorsitter

MNR. ROBERT BRICOUT is die Karnaval-voorsitter vir die 1986/87-termyn.

Volgens mnr. Bricout is die Stellenbosse joolpoging tans baie stagnant. "Ons beplan om in die komende jaar baie inisiatief aan die dag te lê en verskeie nuwe projekte aan te pak," het hy gesê. Koste sal verder gesny word en streng kontrole oor finansies uitgeoefen word.

Die bestaande komitee se werk is nog nie klaar nie. Die Debutantes en Karnavalmeesters samentelings is steeds hard geld in. Daárom, sê die tesourier, mnr. John Stergios, is dit moeilik om nou reeds vanjaar se wins te bereken.

Daar word gehoop dat die komitee vanjaar uiteindelik 'n wins

Mnr. ROBERT BRICOUT

van R200 000 sal toon teenoor die vorige jaar se wins van R230 000.

Die verbanning van die Akkerjool het vanjaar 'n verlies van R20 000 tot gevolg gehad. Volgens mnr. Van Vuuren het die stramme ekonomiese klimaat ook 'n negatiewe invloed op die wins gehad.

Meer twyfel oor SR-verkiesing

'n VOORSTEL dat die studenteparlement geskied word en dat die die studenteraad weer direk deur die studente verkies word, het die stelsel van studenteverteenwoordiging in die weegskaal geplaas.

Die voorsitter van die SP-kommissie wat die kwessie ondersoek, mnr. Phillip Verster, het gesê dat 'n algehele terugkeer na die eertydse sisteem op 'n vergadering wat lede van die kommissie met die Rektor van die Vise-rektore gehad het, voorgestel is.

Finaal

Volgens hom stel die kommissie in elk geval voor die studente-unie die SR direk verkies. Dié voorstel maak voorsiening vir die voortbestaan van 'n gewysig studenteparlement wat sal bestaan uit die koshuisprims, sowel as 'n addisionele lid uit elke koshuis, fakulteitsverteenvoorders en die lede van die studenteraad.

Die Buitemuurse en Tygerbergse studenteraad sal ook verteenwoordig wees.

Referendum

Mnr. Verster het gesê die kommissie gaan die voorstelle oorweeg voordat die finale verslag aan die SP voorgelê word.

Grondwetlike veranderings kan slegs deur 'n tweederde-meerderheid van die SP aangebring word. Dit moet ook deur die Universiteitsraad goedgekeur word. Volgens hom sal 'n referendum dalk moet bepaal of die nuwe stelsel die goedkeuring van die studente-unie behoeft.

Mnr. Verster het gesê hy hoop die kommissie sal 'n werk voor die einde van die huidige termyn afsluit. Andersins sal 'n voorlopige verslag opgestel word wat die volgende termyn oorgedra sal word.

SSG dalk saam met Jeugkrag

DIE Stellenbosse Studente-gesprek oorweeg dit om by die nuutgestigte politieke jeugorganisasie, Jeugkrag SA, te affilieer.

Die voorsitter van die SSG, mnr. Francois Schoonbee, sê die doelstellings van die SSG en Jeugkrag is presies dieselfde. "Hoewel ons nie geaffilieer is nie, sal ons dit definitief oorweeg," sê hy.

Loodsing

Enige organisasie wat die doelstellings van Jeugkrag ondersteun, kan aansoek doen om affiliasie. Só sê mnr. Le Roux van der Westhui-

zen, die vorige SR-voorsitter en huidige Kaapse streekverteenvoorder van Jeugkrag SA.

Hy het daarop gewys dat Jeugkrag nie beperk is tot studente nie, maar dat enige persoon tussen 18 en 35 daarby kan aansluit.

Praktyk

Die organisasie, wat onlangs in Pretoria gestig is, gaan binnekort 'n loodsvergadering hou vir die stigting van 'n Kaaplandse tak.

Mnr. van der Westhuizen het gesê daar sal na die loodsvergadering besluit word of Jeugkrag spesifieke studentegerigte aktiwiteite op

Stellenbosch gaan organiseer.

Mnr. Nicholas Myburgh, voorsitter van die Populêre Studente Alliansie, het by navraag gesê die PSA het nog nie affiliasie by Jeugkrag SA oorweeg nie.

Hy meen dat dit 'n "goeie organisasie" is, maar dat daar eers gesprek moet word hoe dit in die praktyk werk.

Volgens mnr. Myburgh wil die PSA sy onafhanklikheid as politieke organisasie behou, maar moontlik toekomstige samewerking tussen Jeugkrag en die PSA is nie uitgesluit nie.

'n Loodskomitee vir die stigting van 'n PFP-studentetak is verlede week tydens 'n vergadering saamgestel.

Die komitee van 5 lede staan onder leiding van mnr. Francois Malan.

Relevant

Adv. Tiaan van der Merwe, PFP-LP vir Groenpunt, het as spreker tydens die vergadering opgetree.

Hy het gesê buiteparlementêre politiek word al

Tak van PFP leef weer

hoe meer relevant in Suid-Afrika, maar dat dit nie as opponerend teenoor parlementêre politiek gesien moet word nie.

Volgens mnr. Van der Merwe is baie lede van

die NP-koukus glad nie bewus van die frustrasies van die swart bevolking nie en die Parlement speel 'n belangrike rol om hulle daarvoor in te lig.

"Dit is die enigste plek

waar uiteenlopende standpunte bymekaar gebring word en teen mekaar geskaaf word," het hy gesê.

Mnr. van der Merwe het daarop gewys dat die PFP ook 'n rol moet speel in buiteparlementêre politieke bedrywighede, want dit is "komplimentêr aan die parlementêre bedrywighede vir 'n groter magtiging vir 'n groter magtiging."

Hy het gesê studente kan 'n belangrike rol speel in hierdie soort bedrywighede.

Matie Art Rycroft skitter

Die US Simfonie-orkes onder leiding van Eric Rycroft, Maandag 5 Mei, in die Endlersaal.

Die US Simfonie-orkes het met verlede week se konsert weer eens sy gewildheid onder die studente sowel as die publiek bewys. Die orkes is die enigste Universiteit simfonie-orkes wat uit so 'n groot aantal (plus-minus 80) lede bestaan, waarvan byna almal studente aan die Universiteit van Stellenbosch is. Die orkes het

onder leiding van die dirigent, mnr. Eric Rycroft, senior violdosent aan die konservatorium, al groot hoogtes bereik.

Die keuse van die program, wat bestaan het uit veral twee bekende en gewilde werke (die overture van die Mozart-opera *Don Giovanni*, en Beethoven se *Vyfde Simfonie*), het 'n volgepakte saal en 'n baie

entoesiastiese gehoor tot gevolg gehad.

Die Mozart-overture het die program geopen, en is gevolg deur die *Petite Symphonie* van Gounod, waar die blasers hul slag gewys het. Laasgenoemde is deur mnr. Olivier de Groote gedirigeer.

Na die pouse het die simfonie aan die beurt ge-

kom, en die afwagting in die gehoor was voelbaar. Die orkeslede het met intense konsentrasie en groot entoesiasme hul taak aangepak. Vermerkbaar was die energie en vitaliteit waarmee hulle gespeel het, wat mens selde in groot, professionele orkeste aantref. Net een-derde van die spelers is musikstudente.

Robert Sitole op die kwêlafluit by die Straatteater.

Viva Straatteater

Ek wil my verstout om te sê dat Mohammed meer toegeneë is jeens die berg sedert die berg na Mohammed gekom het: en dit sommer daar waar Mohammed agter sy boeke sit...

Die straatteater is meer en meer besig om sy inhibisies te verloor. Ons kry deesdae te doen met 'n ware rooikappie op die rooiplein. Mitologies ontbloot stal selfs Jaco Visser sy stalgedigte vir ons uit. Viva Jaco! skreeu almal en maak of hulle nie rêrig geskok is nie. Tog lekker.

Net so lekker is Rob en Arnold se jazz. Waar het ons verbygekyk al die jare? Hoe gebeur dit dat 'n mens jou eie mense se rykdom van talent so misken?

Dieselfde geld vir Adam Small se gedigte. Three cheers vir die tweedejaar dramastudente. Hulle het reggekry wat die departement Afrikaans en Nederlands in drie jaar nie reg kan kry nie - Afrikaans die bevrydingstaal in ons ore kom lê. Sodat die wat ore het, kan hoor. Jy't nie nodig om 'n radical te wees om te verstaan as iemand sê "O God jy't ons vergeet" nie. Die ou Grieke het ook die kuns verstaan om sosiale kommentaar in amfiteaters te gee. Lyk my dit werk.

Ek wil net nogmaals fluit, "Summertime..."

MARTLI VISSER

PROPONENTJIE

Buiten sitplekke vir die Saterdagmiddagopvoering, sluit *Die Proponentjie* vandeeweek sy speelveld in die Nico Malan met uitverkoopte opvoerings. Stellenbossers kry eger nou die kans om die trefferklug vir oulaas te sien en Afrikaanse toneelgangere van die Noordelike voorstede sal ook net oor die bult hoef te ry om die stuk in die Eikestad te sien. Kaartjies verkoop eger goed vir die opvoerings van 14 tot 17 Mei in die H.B. Thomteater. (die Woensdagaand is 'n liefdadigheid.)

Die stuk het vir Kruik-Toneel groot loketsukses besorg en goed vir homself betaal. Hiermee is die sukses van ligte komedie in die styl van *Die Wildsboudjie* bevestig. *Die Proponentjie* was dan ook Pieter Fourie se eerste klug en is geskryf na hy die vroëere *Wildsboudjie* geregisseer het.

Te midde van *Proponentjie* se welslae, waarin Nerina Ferreira, Diane Wilson en Janie du Plessis gedeel het, het Fleur du Cap Beste Aktrise van 1985, Shaleen Surtie-Richards, in die klug ongetwyfeld haar merk as vooraanstaande verhoogkunstenaar gemaak.

Die Proponentjie op Stellenbosch bied aan studente die kans om dit teen spesiale afslagpryse te sien. Besprekings is by Computicket.

Kennedy's Kids

Do you remember the Sixties? JFK and Jackie, Marilyn Monroe, Bob Dylan? If these names don't make you shiver with nostalgia, you need to meet the Kennedy Children. They are Wanda, Rona, Carla, Sparger and Mark. They lived in the Sixties and still do.

Wanda's soul died when JFK did. Rona is a hippy. Carla wanted to be

Marilyn. Sparger is a down-and-out actor who has seen it all. And Mark is an Vietnam veteran. Now it is Valentine's Day, 1974. And these five are living in a time-warp.

What happens when they all get together? This is what *Kennedy's Children* is all about. It's happening at Grahamstown 1986. Then coming to Stellenbosch.

The Afrikaans translation of Athol Fugard's *Hallo en Koeibaai* deals with a woman returning from Johannesburg to her home in a seedy part of P.E. to claim part of the compensation for her father's accident. A harsh, broody, down-to-earth play with intense emotional impact. Opens at the Baxter Studio 20 May.

The annual Shell-sponsored Press Pictures of the Year exhibition opens at the Shell Gallery with winning and selected entries. The exhibition is always delightful and moving and one of the most popular of the year.

The Dragon emerges after blazing a trail through Stellenbosch's theatrical society for weeks. Noel Roos' ambitious "fairytale" should provide some excellent entertainment. At the HB Thom Theatre from 22-24 May at 20h15.

Hire a bazouki player for the night, acquire gallons of cheap red wine, light a bonfire on some desolate stretch of beach and dance under the dark red sky, talk until sunrise. Try the caves at Koeëlbay.

Dylan Thomas' brilliant play for voices, *Under Milkwood*. A magical and internationally loved Welsh classic about the characters which inhabit the fictitious Welsh fishing village, Under Milkwood. Starring Keith Grenville, James Irwin, Brenda Wood, Mark Legward and Jennifer Steyn.

Opens at the Baxter Theatre 21 May.

KUNS kalender

From 30 May, Little Theatre, Gardens will present *When you comin' back, Red Ryder?* This play is written by Mark Medoff and directed by Chris Weare. Curtain rises at 20h15 nightly.

For a memorable evening, dine under the open thatch of *Constantia Neck* restaurant, Hout Bay Rd, Constantia. Savour the spectacular view and rustic atmosphere. Dancing on Wed, Fri and Sat.

Symphony concerts at 20h15 (City Hall) Thursday 15 May and Sunday 18 May. Marios Papadopoulos as conductor and soloist for Mozart's piano concertos phase 2, concert no 2. Concert no 3 is played on Thursday 22nd and Sunday 25th.

Stellenbosch Conservatoire

Sunday 18 May 20h15: Concert by University of Stellenbosch Wind Ensemble.

Friday 23 May 20h00: Piano recital by Virginia Fortescue.

Monday 26 May 20h00: Concert by University of Stellenbosch String Ensemble.

Be different. Indulge in your fantasies of a thousand-and-one-nights at South Africa's first Turkish restaurant, *Anatoli*, set in a renovated Victorian warehouse. Booking essential. R22 - R30 for two. Kitchen closes at 10.30 pm. 24 Napier Str, Cape Town (tel. 419-2501).

Mainstream - a seven piece jazz ensemble plays bone-chilling, whisky-breath jazz at the Pig and Whistle, Rondebosch on Saturday afternoons.

Eating at *Sloppy Sam* in Main Rd, Three Anchor Bay, is an unforgettable experience. A small, busy, popular cafe with Greek bistro specialities and loads of laugh-and-talk atmosphere. Closed on Tues. R20 - R35 for two. Kitchen closes at 11.30pm. Booking essential. Tel: 44-4262 (PS: Try the Calamari).

If you have just hit the jackpot or robbed a bank spend some of your fortune at the historical *Mount Nelson Hotel* Orange Str, Cape Town. Enter the "Grill Room" and dance till dawn to a live band. Treat your tastebuds to sumptuous foods.

Zelda by William Luce is based on the life and writings of Mrs Scott Fitzgerald. She was a symbol of the Jazz age: glamorous, vapid and selfish. *Zelda Fitzgerald* was an American girl who lived the American dream and went mad with it. Diane Wilson stars as *Zelda* in a short season which opens at the Nico Malan Arena on 28 May.

New Community Centre, Fish Hoek: Fish Hoek One Act Play Festival by various amateur dramatic societies including S.O.E., MADS, BAT, Fish Hoek Dramatic Society & Anchor Players. From 19-27 May, nightly at 20h15.

"Fantasy" etching

Kellie Weston.

USAT WORKSHOP

Attention all drama enthusiasts! Now's your chance to work with Cape's best and personally exchange ideas with them.

USAT is offering a Drama workshop on Saturday, 24 May, from 10am to 4pm at the Old Conserve. Guest lecturers will be Johan Esterhuizen and Marthinus Basson.

Some of the areas that will be covered:

- Acting, directing and Makeup.
- General Theatre Technique.
- Handling of Intrigue.

Tickets are R2 at the door. phone 4083 for more info.)

Matie Art

Drinking tea on the fifth floor the other day, - it was at a little do the Department had held in honour of Shakespeare's birthday - I could not help chuckling quietly to myself.

This is not something I do often, although certain completely incompetent psychology students have occasionally, met verwysing na vers en kapittel, tried to demonstrate to me that not only was I off my trolley, maar dat ek ook as modelvoorbeeld sou kon dien vir die interessante reeks persoonlikheids-kinkels wat hulle op die oomblik moet opswot. No, my chuckle was entirely rational. I was just quietly appreciating one of the tiny ironies of the situation.

Here was the English department: conservative, staid; last bastion of quasi-Leavisite formalism. And it was celebrating the birthday of the very man whose writings constitute a virulent attack on their methods.

Ja. Suprising as it may sound, kan ons eie Willem gesien word as een van die eerste praktiseerders van daardie literêre teorie wat die Engelse department so vasberade ignoreer... you guessed it - Deconstruction.

Recent critical thought has shown conclusively that Shakespeare's thought was permeated with deconstructive concerns. Stanley Fish has shown, for example, that Shakespeare was "at the very least among the early pre-postmodernists" and that, "while it is true that we can't prove that Shakespeare read *On Grammatology*, it can be argued that he would have done so, had he not been too busy".

As evidence one can cite, for example, the constant reference to De Man's *Blindness and Insight* in *King Lear*. There is also Hamlet's precoccupation with the problems of reality and interpretation, as well as his well-known excursus on the Heideggerian concepts of Being and non-Being. Mens kan selfs verwys na die briljante dekonstruksie deur Macbeth en die drie hekse van die hierargiese opposisie fair/foul.

Maar mens hoef nie so ver te soek nie. Daar is nl een teks van Shakespeare waar hy eksplisiet ons Engelse departement bespreek. Ek verwys hier natuurlik na die pas-ontdekte manuskrip van *The Lecturer's Tragedy*, Shakespeare se lang-verlore opvolger vir *King Lear*.

Not much is known about this play. The manuscript was lost quite early on, having been used by Anne Hathaway as wrapping paper at the take-away stall she ran at the Globe between Acts. However, we know a little of the plot.

It starts when Gonerill's illegitimate son by Kent, Cyril, arrives in England on study leave from an obscure university in the South, to find his mother dead. He vows revenge, but after receiving a death threat from Edgar (*I will have the boy necklac'd*) he flees in cowardly haste back to his university, where *there awaiteth me/ a comfy lecturing post*.

Humiliated and painfully aware of his cowardice, the young Cyril finds life at varsity unbearable. Soos die tyd verby gaan kom hy agter dat nie slegs die sonette wat hy elke dag analiseer nie maar ook sy lewe stadiggaan betekenisloos raak. His Mind, in other words, Starts To Go. *Thou should see, methinks/ A shrink*, he is told by Cynthia the tea-lady, his only remaining friend, *for thou'rt giving at the seams*.

He becomes obsessed and paranoid. Convinced that his department is theoretically bankrupt, he gets into a seething fight with the Professor, whose *Sterile and vex'd formalism*, he says, *doth drive me up the walls/ And incense me to very/ Deconstruction*.

Acting on advice from a nephew in Denmark who faces similar problems, he decides to mount a veiled attack on the English department. For months, he labours, reading obscure journals. Then he is invited to write a piece for the University newspaper. Sy oomblik het gekom. Hy gryp sy tikmasjien...

ANDRIES DU TOIT

THE AMERICAN DREAM: AN EXPOSÉ

And this American Dream thing then? How can it be had, bought or sold? And at what price? Is it really a dream, to be pursued in a fit of phantasmagorical ecstasy, or a nightmare to be endured stoically and best forgotten?

American, a. Belonging to continent of America or to United States.

Dream, n. Vision, series of pictures or events, presented to sleeping person; act, time, of seeing such vision...

Grab this: the three most discussed issues in the American media last year - Rambo, AIDS and Madonna. To snoozing American persons glued to their TV screens these visions, these series of pictures and events were presented in an endless array of non-stop commentary, pictures and discussion which made them seem real, though not as real as Dallas or Hill Street Blues.

Rambo, of course, is Sylvester Stallone - or Reagan, depending on which side of the TV screen you were sitting on. Both are the epitome of the quintessential all-American boy made good. And made good they have, with lots of money besides. Perhaps Reagan's cle-

The three most discussed issues in the American media last year - Rambo, Aids and Madonna.

verly contrived Rambo image is the most important reason why Americans rally around him overwhelmingly in times of crises such as the present Ghadafi affair, though many American women have in polls professed to a sexual fascination with Ghadafi. "Is Ghadafi straight?" is the hopeful question reportedly being asked in the gay ghettos of San Francisco.

The AIDS phenomenon had Americans whipping up such an amount of hysteria that they eventually had the whole world up in arms. The fact remains that America gave the world AIDS. Okay, everyone knows that AIDS originally started in some ape colony in mid-Africa, but it took some sick human being to come to Africa, have sex with an ape and then rush back to San Francisco, where it was eventually passed on to the gay colony. Such is the way that nightmares are made of.

Madonna is a different kettle of shark altogether. Her rise-to-richer-rags story has often been told, and is irrelevant here; what is interesting is the way in which she manipulated the myth of the American Dream on its head. Everyone expects her to be some kind of an all-American girl - but Madonna had a different content with being rich. In the few minutes (as Andy Warhol would believe), she realized that her publicity was as good as good publicity. It was a career move, not a love affair. It was a career move, not a love affair. It was a career move, not a love affair.

music" coupled with her spectacular mountaintop wedding to Sean Penn and the pair's subsequent outrageous public behaviour were designed to keep the press abuzz and her vast audience atwitter. Sean Penn recently proclaimed Madonna "the most important public event ever - certainly more important than any war or famine in Africa". Add to this Madonna's own coy "Am I really this awful, or does Lucretia Borgia step into my shoes when I'm not looking?" remark at a recent press conference, and you know you're dealing with someone who'll never fall in the pitfall of, say, a Marilyn Monroe. Where can she go from here? The answer is obvious: divorce Sean Penn, catch AIDS and marry Rambo - a feat which will probably get her elected the next American president.

Nobody embodies the concept of small-time American-made-good better than Marilyn Monroe. Her glittering and ultimately sad life perfectly illustrates the myth on which the American Dream is based. "I don't wanna be rich, I jus' wanna be wonderful!" she exclaimed on occasion - and she was wonderful, no matter which way you look at her. Why then that the American press had to foul things up by publishing photographs of Marilyn's body taken after the autopsy, showing a bloated corpse with the discoloration of death already marking that once-stunning face - and this of a woman who, during her lifetime, always took great pains to look her best. Incidentally, a video of Elvis Presley's autopsy is available on the American black market.

James Dean was a wimp; a small-time queer who was catapulted into immortality by his premature death. Being young gives one a lot of credibility. So long as he never knew his lines, he was rude to directors and co-stars but oh! he was a loner, and loners invariably attract attention. This was his ploy, and he used it to great effect. A rebel in a teacup.

The "First Woman In The White House" syndrome generated by Geraldine Ferraro's candidacy in the last presidential race was laughable. First woman in the White House? Nonsense! J.F. Kennedy had stacks of them! Jackie Kennedy has of course always been hooked on the Dorian Gray drug of false terminal youth. Sordid tales of this silly woman

James Dean was a wimp.

abound: how she covered the White House walls in antique wall paper; how she spent \$20 million in her first year of marriage to Onassis; how she had breakfast flown in from Maxim's in Paris daily while on the yacht Christina; how she refused to fly if the whole of the first-class cabin hadn't been reserved for her exclusive use. The American public's continuous fascination with her outlandishness is therefore baffling, to say the least. When she recently changed employers and started working for Arthur Gunzberg - a highly reputable New York publisher - the

public was outraged. "Listen, I know all about this Gunzberg!" an angry old lady wrote to the New York Times. "He's that hippie who wrote crazy poetry! Then he sent up to the moon that Challenger thing that exploded! Then he got arrested for publishing dirty magazines! Now he's hired Jackie Kennedy, and he's gone too far!"

Margaux Hemingway was one of the great American exports of the late 1970s. Billed as the first all-American beauty, she wowed the public like few before her. When she came to South Africa in 1976 to promote *Babe*, I resolved to meet this vision at all costs - I was so in love! When learning that she would appear on SATV on the Wednesday of her visit, I borrowed a tuxedo and my mother's sunglasses - both of which were far too large for me - and took up position in the foyer of the Auckland Park studios. When she eventually arrived with her entourage, I rushed forward and told her I'm a fashion photographer, a rock star and a journalist and could I please interview her. She flashed a smile but her entourage was appalled and security threw me out of the building. In retrospect I must admit that I probably looked quite ridiculous, but it was my first brush with anything American and I felt shattered - I haven't been the same ever since.

Meryl Streep is currently cultural queen of American exports. A diverse and great

Nobody embodies the concept of small-time American-made-good better than Marilyn Monroe.

tress, she has perfected the execution of the nervous gesture and elevated it to high art - method madness instead of method acting. I do not know whether it's a disease, but it's certainly catching. Watch any audience after a Streep movie and you'll see several members frantically fingering their necklaces or worse - grab a handful of soil, attempt to throw it into an imaginary grave and then clutching it to their breasts instead while they tearfully stalk off to their Opel Kadetts.

Having said all this, it is far too easy to fly the Big Hamburger across the Atlantic and tell Americans like to call themselves "the greatest nation on earth" and this is arguably true; what is also true is that a lot of the confidence (albeit false) on which they have based this assumption stems from their belief in the American Dream. The sad truth that they are lost in the land of plenty and opportunity must dawn on a lot of Americans daily; yet the myth, or dream, or illusion - call it what you will - which gives so many people their daily inspiration to carry on and try harder, certainly leaves reason for thought. And, perhaps, a little jealousy...

MARINUS VON RAVENSTEIN

Storie No. 1

Wat sal ek nou sê? Jy sien die ding staan so: jare terug, nog voor die eerste oorlog het begin, sit ek in die Neelsie. Die godin van wysheid, die ene Sonia, sit aan my linkerkant. Haar gloed laat my bloos. 'n Glas water in my linkerhand om die dors te les; die dors vir meer. My regtersy word gedrukking op my gesig. O, dis jy, ons het mos op 'n sokkie ontmoet. Van waterter koshuis is jy nou weer? Haar gesigsuitdrukking is moeg. Sy haal 'n .38 SPECIAL uit en trek die sneller. Die bloed spat op my bo-lip. Shit, ek het my sakdoek vergeet. Ek soek dekking vir my

Sy haal 'n .38 SPECIAL uit en trek die sneller. Die bloed spat op my bo-lip.

dek deur; gits, laat ek gou weer haar naam vra. Sy kam haar lang blonde hare uit haar oë, en pink 'n traan weg. "Jy vergeet my altyd." Ek voel die dom uit-

regtersy. Iemand wat sprankel aan my lewe sal gee. My oog dwaal oor die horizon. Wysheid swyg. Hulpeloosheid begin om my voete dwarrel, blare in die wind, rank op teen my been soos 'n kat se stert. Móre weer klas; sug. Herinneringe aan Hoop dartel deur my gedagtes. My God, my laaste hoop. Ek kry haar waar sy 'n joint agter die kerk se heining rook. "Karel, kom koel so 'n bietjie af, ek soek inspirasie vir môre. Daan Mostert dink daar is hoop vir hom, maar ek gril."

Met 'stoned' Hope aan my sy en Wysheid, wat alweer ogies maak vir Narcissus, val ek in die pad

na môre, gesig na onder. Waiting for the sun.

Hoop is niks werd sonder môre nie. Soen die gesig van die god oopmond, tot sy haar bene oopgooi en nog 'n dag baar. My hoop.

"Don't risk all your eggs in one basket," sê Wysheid. Haai Sonia het iets gesê. Die wêreld spits sy ore.

Die wind klink soveel harder as jy soek vir 'n geluid. Dis koud. My funky broek is nogal fokken

"Dope gets you better through times with no money than money gets you through times with no dope." (Remember Slot-tie?)

Ek stamp my toon teen die prikkels. My drome hardloop verskrik weg, soos katte in die nag. Die pad na sonop is nog lank.

The road to nowhere is a tarred five lane road with no speed restriction. No need to worry about your speed. You'll never catch up with the police.

woestyn is grys. Hier is daar koppeltjies wat mekaar bejaants vashou, soos bobbejaantjies op boomstomp wat dryf in rivier.

Die politiek is 'n vuil spel; so laat PW jou lew vir jou reël. Die kaffer sal alles breek. God, kyk na die res van Afrika; 'n groot goddelose hoop wat die Weste in die oë moe kyk vir aalmoese.

Ek sweef aan. Ek swenk uit die pad van wyslike MAN. Hy lyk soos, hy lyk so groot, hy maak knieë swak. Sy voorkop is hard.

Sodra ek op koers kyk ek uit vir bekende. In by die toilet. Giste kyk op uit die water. Die pies mans; pis op die rimpel en trek nie die ketting nie. Drie lae verf terug s'n lyk die beste. Meet me at the station don't be late.

Hoekom lyk almal van dag so netjies en jonk? Ignorance is bliss. "Dis baie relevant!" praat gemors boet. Nog twee of drie jaar van die dubt in die establisment voordat jy gaan se se praat.

Ek soek iemand om saam te stap huis na Pierre stap saam...

KAREL MARS

"A Dream" etching Kellie Weston. Die Neelsie dra weer swaar aan Sondag. Heilig die Sabbat. Watter god is tevrede met sulke dienaars? Hulle dra swaar aan hul straf. Die ys-

WASSERY (DIE WASBALIE)
VOLLE DIENS OF SELFBEDIENING

VERGELYK ONS PRYSEIL
WAS R1,20 DROOGMAAK 50c

* GRATIS PARKERING (oorkant Masterroads)
BIRDSTRAAT 91 • TEL. 70326

BLY WAWYD WAKKER MET 'LERT

Studente, nagwerkers, myners, motorbestuurders. Julle is nie naguile nie en tog moet julle snags wakker bly. 'Lert' is 'n snelwerkende tablet wat jou op-en-wakker maak en jou aan die gang hou by apteke oral.

'LERT'
WAKKERBLY-TABLETTE

GREY PERSPECTIVES USGA

THE IMMORALITY ACT

He had spent the whole lunch hour under the tree, a novel firmly gripped in his hands. During that time he had only moved between the hot, sweltering African sun and the cool, soft shade of the tree.

He felt his sweat slowly trickling down his spine and his T-shirt clung to his body like a second skin, but that did not bother him. He gripped the book firmly until his knuckles lost their colour and his fingertips went bloodless and pale.

He had come across the book when scrounging for food for thought in the bookshelf on the wall.

There was the book, buried amongst many others. It stood out, beckoning to him. He could not resist pulling it out and skimming through the contents. Unwittingly, he realised that he had completely gone through the preface and was blazing into the second chapter.

With eyes still firmly fixed on the first few paragraphs, he had moved out of the room into the shade and avidly continued reading.

As he stepped out of the door, he bumped into a girl who quickly said, "Hi!" as she moved out of his way. He did not respond to the greeting because he could not

... he blurted out, "what should I do when I find myself thinking of you?" ... "You must not", she cried ...

understand whether it was an apology, a way to make him aware of her presence, or a word that just tumbled out of her mouth.

Even when the clock struck three, he was still at it. Reluctantly, he pulled his weight off the grass and stretched out his hands. He looked around and saw a couple of birds in the tree. His lips curled into a smile and he slowly walked into the typing pool.

As he sauntered into the large room, it dawned on him that it was empty except for the clap-clap sound coming from the typewriter at the back of the hall. He looked at the petite figure as she continued to softly hit the keys of the typewriter.

He pulled out the chair in front to sit down. As he made himself comfortable on the seat, he put the *Breytenweigt's Reluctant Neighbours* on the desk. He was now a metre from her. She was sitting right behind him, looking deeply engrossed in a typing exercise as she pushed a streak of hair from her eyes. He felt her presence all over the large room and his heart skipped a beat.

To divert his thoughts from focussing on her being, he stood up to fetch some typing pads. On returning, he found himself sauntering in her direction.

Suddenly, like a shot in the back, he found himself lowering over her body as she slowly hit the keys.

He watched her for a moment that seemed to be an hour, completely lost in the sound of the keys.

"Tell me," he blurted out, "what should I do when I find myself thinking of you?"

He was still on his feet, his eyes intent on her face, most importantly her eyes, as if to find her soul reflected in them.

"You must not," she cried out. He could see that she did not take the question seriously. She continued typing.

He quickly replied, as if not to lose this opportunity to make this point. It had taken him two months to pluck up enough courage to pose it.

"You are not answering my question. I asked what should I do when I find myself thinking of you?"

This time she paused from what she was doing. Lifting her face, their eyes locked in the silence that had suddenly descended on the room.

For the first time she saw the young man hovering above her.

For a moment she considered the question and firmly answered, "Nothing!"

The silence deepened. He kept his eyes on her face and slowly sank into his chair. Finally, he turned away from her and found himself confronted by the typewriter in front of him. He fitted the pads that were still in his now sweaty hands and immediately unleashed the aura of anger and violence now on the point of eruption.

He realised that their relationship edged through friendship and hostility. The room was suddenly drowned in the bang-bang sounds of typewriter keys.

Late that night he burst into his room. His face looked drawn and haunted and he walked like a man with a heavy burden on his soul. He buried himself in the only seat in the room and out of the dark night he said:

"With the Immorality Act scrapped, it's supposed to be easy for me to find a girl and prove that people can be people. So tell me why it's just so tough to find a girl who will look at me and like or dislike me for being myself, or even one who is joyous fun and will take me seriously, with the Immorality Act gone?"

SANDILE MEMELE

"A Moral Guardian" pencil drawing Jacques Rousseau.

In The Dark

KISS OF THE SPIDERWOMAN

This is the chance to give yourself over to absolute pleasure. Let the Spiderwoman seduce you. Her bite is poisonous and her web deadly.

What does one say about this movie that hasn't been said before? That it's stunning? Disturbing? An experience you won't easily forget? All of the above? There is a word to describe it, but I would be censored if I used it. Suffice to say that if and when the chance comes your way, disentangle yourself from your daily slog and see it.

Set mainly in a prison cell of an oppressively militaristic South American country, *Kiss of the Spiderwoman* is a movie that grabs you in the guts from the start and doesn't loosen its hold until a couple of days and a substantial amount of wine later.

It revolves around two men who have been imprisoned because they don't conform to the country's official moral or political norms. Valentin (Raoul Julia) is a journalist, a champion of anti-government forces and eventually a courier for them - his reason for detention without trial. Molina (William Hurt) is in a slightly better position. He is a homosexual arrested for having had a sexual encounter with a juvenile.

Put two such opposites in a cell together and you're bound to have movie material. Paradoxically, each is contemptuous of the other, and yet they are very similar. Valentin is a Byronic figure, tough on revolutionary ideology. Molina, in his eyes, is a camp queen, low in his search for a "real man" and highly apolitical. Together they come to understand each other; become friends and, briefly, lovers. This intimacy exposes their vulnerability to the oppressive forces and makes the denouement all the more climactic.

Director Hector Babenco chose the little-known novel by Manuel Puig as his debut into mainstream cinema. He has used a more conservative approach than in his previous film *Pixote* (a disturbing documentary on street children in Rio de Janeiro), and it works. He maintains an intense focus on the cell and the relationship that develops between the two men, rarely showing outside scenes and yet retaining a continual hold upon one's attention.

The tentative point of contact lies in the film-within-a-film into which Molina escapes when the going gets too tough. He tells the story of a French chanteuse (Sonia Braga) who falls in love with the German chief of counter-intelligence. These scenes, shot in a wonderfully kitchy sepia, are so over-the-top that they have one wishing for more. They help to break the tension and serve as a comment on the tangled web of politics and passion examined by the movie.

Babenco's directing, tightly controlled as it is, is not the major feature of the film. It is an actor's movie: Hurt is disturbingly mercurial, blending his camp, bitchy queen-character with a genuine tenderness and womanliness - "But as for my friends and myself, we're a hundred percent female... We're normal women; we sleep with men." Julia is sympathetic; he holds the film in a human balance. Still, the basic strength of the movie lies in Hurt's bravura performance.

Kiss of the Spiderwoman is truly a remarkable movie. It proves the maxim that a box-office hit does not have to be Hollywood or teenage to be good. Maybe there's hope somewhere for the South African movie industry.

DORRIEH ELAHI

The barometers of our literary condition

Literary magazines announce the literary weather in soft, often contradictory voices. They are not to be ignored. Some would browse through them like casual holiday makers, enjoying the poems and the bitching, but not giving much serious thought to this esoteric pastime.

Others, dedicated farmers of literary criticism, or cultivators of surreptitious poetry, pour over the pages of these publications, for their growing status depends on these weather reports. It never rains, but it pours.

And what is the holiday maker to believe then? Some would argue that a holiday is merely a holiday, but everyone knows that there is a difference between camping in the rain and sitting in the Sun.

Literary magazines themselves seem to come and go like the sun. We saw the rise and demise of *Koerant*, *Purple Renoster*, *Die Tagtiger*... Some magazines, however, stay ever faithful to their public.

And therefore: A report on literary weather reports by a casual climatologist for those who do not usually study the course of the clouds.

STANDPUNTE

R2.50 Bi-monthly publication.

Editor: André P. Brink

Publisher: Nasionale Boekhandel

Could it be true that André P. Brink, once the post-*Sharpeville* lover of the existential underdog, has now become the aged father of the Establishment? *Groot Verseboek*, Rapport reviews and *Standpunte* are his pale demanding children. *Padré* Brink no longer has time for his blokkiesraaisels.

Yet *Standpunte* is interesting from an Afrikaans literary point of view. Stellenbosch is well-represented: poets Riëtte Skein, Marius Crous and Zahn de Bruyn publish from time to time, and E.C. Britz and Merwe Scholtz etc. add the critical flavour. This magazine is up to standard and quite acceptable if one enjoys reading the standpunte of a confined and carefully nurtured group.

STET

R2.50 Quarterly Editors: Gerrit Olivier and Tinie du Plessis

Sponsor: Taurus

Stet is the uncommon trough where readers pick up morsels to devour at their own discretion. *Stet* claims they will stet anything that other magazines will not (dare not?) publish. And that should be a good reason to read *Stet*. This magazine is wonderfully funny and very good. In the "Stellenbosch issue", under the guest-editorship of Lettie Viljoen; Joan Hambidge published the article "Hoe om nie 'n roman te ontleed nie", which every Afr-Ndl student should read. And Etienne Britz, (suddenly no longer E.C. Britz), writes about his strange experiences one rainy night. *Stet* is also the only literary magazine that seriously makes use of drawings, cartoons and photographs.

ENSOVOORT

R2.50 Quarterly

Editor: Johann Lodewyk Marais

Sponsor: RGN

This magazine is thin, filled with innocuous-looking type, which is probably exactly as innocent as it looks. I did not manage to read anything in this magazine, for I found myself yawning uncontrollably. (One must not expect the casual reader to be too dedicated to the causes of the letters.) In fact, these letters were lying on the page like a million dead ants ensovoort, ensovoort, ensovoort.

TYDSKRIF VIR LETTERKUNDE

R2.50 Quarterly

Editor: Elize Botha

Sponsor: Dept. Nasionale Opvoeding and Afrikaanse Persfonds

Bourgeois mediocrity at it's best. This magazine takes great effort to be comprehensive - it publishes lists of new Afrikaans books, and questions that high school pupils should answer on certain networks, as well as new poetry and prose. I found the section with analysis and "moontlike vrae" on matric networks most irritating indeed. Perhaps the magazine is trying to show its dedication to high school Afrikaans education, but the schoolmasterish air adopted, and the semi-objective analysis somehow does not quite tally with the prose and poetry published in the very same magazine. In other respects the magazine is a *comme ci - comme ça* example of Afrikaans establishment thought.

CONTRAST

R2.50 Bi-annual

Editor: Geoffrey Haresnape

Publisher: S.A. Literary Journal

Contrast is an English, literary magazine, which also publishes Afrikaans writing. Sheila Roberts, Nadine Gordimer, Jack Cope, Jean Marquand have all been contributors. *Contrast* is liberal in the traditional style: Alan Paton would be proud. Never in this magazine would one find flaming debates about the relative merits of Marxist-/feminist/deconstructionist literary theories. This is grand old Leavis style and one can expect quality in the (liberal) confines that this magazine moves in.

UP-STREAM

R1.50 Quarterly

Editor and Publisher: Alan James

UpStream is a magazine that concentrates exclusively on English poetry. Again, most of the contributors are respected S.A. English poets; Sidney Clouts, Mark Swift, Stephen Watson. It is exclusive, but perhaps it is thought that this brings quality. For those that do not know much about S.A. English poetry, it would be worth their while to have a look at *UpStream*.

KARLIEN VAN DEN BEUKEL

"The Chair"

Christine Callaghan.

Die Matie

Donderdag, 15 Mei 1986

Steun ope brief

STUDENTE op Stellenbosch moet ná die ope brief van die twintig studenteleiers standpunt inneem oor dit wat na hul mening 'n oplossing vir Suid-Afrika se probleme is.

Dit is duidelik dat geen oplossing hoegenaamd moontlik is as onderhandelings tussen alle groepe in Suid-Afrika nie onmiddellik begin nie. Dat die stuur van die ope brief met die besoek van die EPG-groep aan Suid-Afrika saamval, plaas dié brief midde in die probleme wat tans voorrang in gesprekke op hoë vlak geniet.

Die brief plaas ook die Stellenbosse student midde in die kwessies wat in die brief genoem word. Die waarde en gesag wat die brief gaan hê, hang af van die mate waarin die Stellenbosse student bereid is om standpunt in te neem oor die skep van 'n nuwe Suid-Afrika, waarin hulle ook 'n plek wil hê.

Die politieke situasie in Suid-Afrika is besig om dag ná dag te polariseer. Die kans vir onderhandelings tussen alle groepe om 'n vreedsame oplossing vir Suid-Afrika te vind, word al hoe skraler. Daarom moet daar nou drasties 'n poging aangewend word om alle leiers om 'n onderhandelingsstafel te kry.

As studente op Stellenbosch hul steun aan hierdie inisiatief van die studenteleiers gee, speel hulle 'n positiewe rol in die skep van 'n vreedsame en regverdigde staatkundige bestel in Suid-Afrika.

Kanale nie doeltreffend

NADAT die Studenteraad vir 'n baie lang tyd geprobeer het om 'n noemenswaardige verandering in die frustrerende toestande by die sogenaamde kitskombuis in die Neelsie teweeg te bring, het twee vasbeslote studente dit uiteindelik in 'n mate reggekry.

Hopelik sal dié veranderinge nie net tydelik van aard wees nie. Administrasie moet van die geleentheid gebruik maak om vir eens en altyd 'n einde aan die swak toestand te maak.

Die sukses van die twee studente plaas ook 'n vraagteken agter die doeltreffendheid van die sogenaamde kanale wat tussen die Studenteraad en Administrasie bestaan.

Die Studenteraad het 'n verantwoordelikheid om 'n doeltreffende diens aan die studente te lewer. As dit dan blyk dat die kanale om dié diens te lewer faal, is die bal in die hande van die Studenteraad om die kanale deur doeltreffende skakeling met Administrasie te verbeter.

Besluit oortuig nie

DIE verbod van die Universiteitsraad op alle werksaamhede van die ECC op die kampus is betreuenswaardig.

Basiese regte van die individu kom nou weer ter sprake. Die vryheid van assosiasie is 'n onvervreembare reg van die individu. Dié reg kan hom nie op paternalistiese en outokratiese wyse ontnem word nie.

Die redes wat die Universiteitsraad vir hierdie besluit aangevoer het, oortuig nie.

Matie-redaksie

HOOFREDAKTEUR: ERIC LE GRANGE, Het Heerenhof 4 (tel. 79172)

REDAKSIEKANTOOR: LTD-gebou nr. 0024 en 0025 (tel. 72332)

SEKRETARESSE: HEIDI VISSER, Kerkstraat 32 (tel. 2226)

BESTUURSHOOF: DAWID VAN DER MERWE, Stelmont 4 (tel. 76729)

ADVERTENSIEBESTUURDER: JANNIE NEL, Het Heerenhof 4 (tel. 79172)

ASSISTENT-HOOFREDAKTEUR: CHRIS BARNARD, Brandwachtstraat 32

HOOFNUUSREDAKTEUR: EMILE WESSELS, Wilgenhof

AKTUELE REDAKTEUR: PIERRE DE VOS, Helderwaters 30

NUUSREDAKTEUR: STEPHAN MALHERBE, Pieke-woonstelle 10

INTER-UNIVERSITÊRE REDAKTEUR: MARIKA TRUTER

KUNSTREDAKTEUR: DORRIEH ELAHI, Langenhovenstraat 13

SOSIALE REDAKTEUR: JACQUES VISSER

SPORTREDAKTEUR: CHRIS THERON, Omegastraat 11

HOOFFOTOGRAAF: DEON SONNEKUS, Universiteitswoonstelle 83, Hammanshandweg

SPOTPRENTTEKENAAR: ADRIAN LOUW,

GESPREK

'n Lewe vol leë bottels en koue, nat nagte

"Ons bly daar tussen die dooie mense op Pappegaaiberg, daar by die begraafplaas, want ons het mos nie 'n plek om te bly nie. Ons slaap in die bos, maar ons bid nog elke oggend," sê Petronella Lottering. "Ons slaap maar vanaand as dit reën onder 'n afdak en môre as dit nou weer sonskyn is, maanskyn ten minste, dan slaap ons in die bos," sê Johan October, Petronella se man. Hulle vertel dat hulle van Gouda af gekom het om op Stellenbosch te kom werk soek. "Maar ons het nie werk gekry nie," sug Petronella. "Nou loop en dwaal ons maar so in die grond in. Ons loop en soek maar ook vir sente en ons loop soos miere wat teen 'n muur loop - op en af."

"Ja ons doen net ons werk - ons collect empty bottels," sê Johan.

"As 'n mens swaarkry, verstaan, dan druk jy jou in, al weet jy nie waar nie," sê Miriam Plaitjie. Sy en haar man Stefanus Herwel, het ook van Gouda af na Stellenbosch gekom. "As jy swaarkry druk jy vir jou in die gate in, waar jy nie moet wees nie."

Moses Februarie en sy vrou, Magda Prins, sit styf teen mekaar langs 'n vuurtjie met hulle voete in 'n plas water. "Die lewe wat ons het, is 'n swaar lewe, maar ons is geheg daaraan, ons is al taai," sê Moses. Op die vuur staan 'n swartgebrande koffieblik waarin 'n paar stukkie hoender tus-

Sny die brood ek is in die nood ek lê stukkend in die sloot die duivel het lankal die engeltjies omgepraat.

(Botteltjie Blou - David Kramer)

Martha Mei en haar man Josef

'Ek krap nie in dromme soos annerlike mense nie'

Pierre de Vos gesels met Bergies op Stellenbosch

sen die as rondryf. "Daar kom tye wat jy voel dat jy swaarkry. Dié een, hy steur jou," sê hy terwyl hy met sy benerige vingers oor sy maag vryf. "Die ding steur vir jou baie." Moses vertel dat hy reeds in 1966 met die gereg gebots het toe hy in die "moeilikhed" was en tot drie jaar gevangenisstraf gevonniss is. Hy skud sy kop as ek hom oor die tronk uitvra. "Jy moet sterk wees daar. Hulle kom na jou toe en sê 'Hei jy,

kom hierso jou gemors' - sorry vir die woorde, dis soos hulle nou praat, dan skel hulle jou. Jy moet jou man kan staan teen die medegevangenes. En die warders help nie, want in die aand is dit toegesluit en die chieff is by die huis. As daar moeilikhed is moet die warders eers die sirens press. Dan moet die chieff die hek oopmaak, dan kan jy gehelp word, maar dan is jy klaar dood. "Sien jy hoe lyk my kop," vra hy en wys my die wit letsels

waar sy hare nie weer sal groei nie. "Dis hoe ek geslaan is in die tronk. Ek is 'n gangster vandag. Hulle het gemaak dat ek 'n gangster is." Hy wys vir my die nommer 26 wat op elkeen van sy ore getatoeër is en die letters CTS wat op sy polse pryk. "Ek het op 'n dag besluit, nee, ek gaan nie meer my medegevangenes se klere was en dan droogskud nie. Nee, dink ek, ek gaan ook maar aansluit by die gangsters. Ncu sê ek vir jou, doen vir my só en só." Magda wys ook vir my die tatoeëermerke op haar arm. "Chico girl 26," staan daar. "Dis nou my girl," sê Moses. "Ek is 'n twenty six en sy is my chico girl." Die Bergies met wie ek gesels het was almal baie trots. Elkeen het sy eie morele kode en beskou homself beter as ten minste een ander groep. Petronella en Johan, en hulle medeswerwers van Gouda sien neer op die werklike diewe. "Dis mos nie 'n lewe daai nie," sê Miriam. "Dis mos nie soos die Here ons geskape het nie." Martha Mei swerf reeds nege jaar saam met haar pa en haar man rond. "Ek het eers gewerk maar toe het ek siekgekry - ek het te veel gedrink. Maar ek lewe beter as ander mense wat huise het. Ek is 'n Bergie ja," sê sy en tik met haar hand teen haar bors. "Ek gaan nie soos annerlike mense in die dromme krap nie, ek gaan koop vir my 'n stukkie kos as (Vervolg op bl. 12)

Sosialisme: Is dit redding van arm Afrika?

Werkers in Lesotho: sal tradisionele metodes effektief wees in die moderne handelswêreld?

Afrika-sosialisme is deesdae die weskroep van al meer organisasies. FAFFIE JANSEN, 'n M.Comm-student, ondersoek dié begrip.

Verskeie anti-regeringsgroepe in Suid-Afrika meen dat die kapitalistiese stelsel nie die beste ekonomiese stelsel vir Suid-Afrika is nie. Volgens hulle is die kapitalistiese stelsel verantwoordelik vir die haglike posisie waarin 'n groot deel van Suid-Afrikers vandag verkeer.

Dié groepe soek 'n ekonomiese stelsel wat beide hoë groei en 'n regverdige verdeling van rykdom verseker.

Vir hulle lê die oplossing in 'n sosialistiese stelsel. Hulle staan 'n sosialisme eie aan Afrika, wat "Afrika-sosialisme" genoem word, voor. Verskillende weergawes van dié stelsel is in lande soos Tanzanië, Mosambiek en Angola geïmplementeer.

Vyand van imperialisme

Volgens The African Liberation Reader word sosialisme gedefinieer as "... the common ownership of the means of production, distribution and exchange, with scientific planning of the economy and with political power vested in the workers and peasants."

Die lande in Afrika het van die standpunt uitgegaan dat imperialisme hul grootste vyand is en dat sosialisme die kans bied om die ekonomiese bande van imperialisme te verbreek. Nadat al hoe meer Afrika-state onafhanklik geword

het, het die begeerte ontstaan om dus nie net politiek onafhanklik te wees nie, maar om ook ekonomies onafhanklik te wees.

Tesame met kolonialisme is kapitalisme verwerp, omdat geglo is dat winsbejag die motivering vir die imperialisme van die Europese lande was.

Verder glo die sosialiste dat die vryemark-stelsel nie 'n regverdige verdeling van die hele land se welvaart onder die bevolking tot gevolg het nie. 'n Meer eweredige verdeling van inkomme in ooreenstemming met die lewensbehoefes van elke burger word verkies.

Daarom staan hulle die sosiale transformasie in die rigting van openbare kollektiewe besit en die beheer van alle produksiemiddele op 'n kooperatiewe grondslag voor.

Die drie hooftemas

Eerstens het die strewing na 'n kontinentale identiteit in die Vyftiger-jare te voorskyn gekom. Die sosialisme wat vandag in Afrika te sien is, het 'n unieke Afrika-karakter. Tesame hiermee is alle ideologieë

verwerp wat hul oorsprong in Europa gehad het. Afrika-sosialisme is dus beide 'n reaksie teen Europa, asook 'n soeke na 'n samebindende leerstelling.

Geleerdes wys daarop dat gemeenskappe in Afrika reeds eeue lank 'n vorm van inheemse sosialisme bedryf. Voorbeelde hiervan is die stamtradisie van kommunale grondbesit en die klasloosheid van die gemeenskap op ekonomiese gebied. Om die rede het baie Afrika-leiers gemeen kapitalisme is onnatuurlik aan Afrika.

Die strewing na ekonomiese ontwikkeling is die tweede hooftema.

Afrika-sosialisme is in wese 'n gesentraliseerde ekonomiese stelsel. Dus word aanvaar dat die staat groot dele van die ekonomie moet beheer.

Die vorming van swart entrepreneurs word nie juis aangemoedig nie, want sulke privaat-inisiatief sal tot klasvorming lei wat nie bevorderlik vir die algemene welvaart van die gemeenskap is nie. Omdat Afrika arm aan kapitaal is, vind só 'n sosialistiese regering dit nodig om privaatbelegging uit die buiteland aan te moedig. Voorkeur word egter hoofsaaklik aan staatsbeheer van die

ekonomie gegee. 'n Derde hoofdoelwit is die uitkakeling van klasse-indeeling in die samelewing.

Om beheer oor die ekonomie van die onafhanklike Afrika-state uit te oefen, was nie maklik nie. Die probleme het gesentreer rondom pogings om ekonomiese ontwikkeling teweeg te bring tesame met 'n gelyke verdeling van inkomme.

Verskillende interpretasies

Om die konsep van Afrika-sosialisme het daar twee gedagterigtings ontstaan.

Die eerste is die beskouing van Nkrumah van Ghana, Keita van Mali en Touré van Guinee. Hulle het gemeen dat die doktrine slegs 'n aanpassing van die beginsels van Marx en Lenin by die toestande van Afrika is.

Die tweede beskouing is dié van Senghor van Senegal, Mboya van Kenia en Nyerere van Tanzanië. Volgens hul siening is Afrika-sosialisme stewig gewortel in die tradisie van Afrika.

Daar is deur die gesaghebbende Ife-instituut vir ekono-

miese navorsing in Wes-Duitsland bevind dat lande wat 'n markgeïntereerde stelsel het, net so goed presteer het wat betref inkommeverdeling, die bevrediging van basiese behoeftes en sosiale aspekte as lande met 'n sosialistiese ekonomie.

Mosambiek, Angola

Wat ekonomiese groei betref, het markeconomieë egter beter presteer. Nader aan Suid-Afrika is Angola en Mosambiek, beide state waar marxisties-geïnspireerde sosialisme konkrete beslag gekry het.

Sedert Frelimo in 1975 in Mosambiek aan bewind gekom het, het die ekonomie deur drie duidelike fases beweeg. 'n Fase van drastiese agteruitgang het geheers vanaf 1975 tot 1977, toe die gemiddelde groeikoers gemiddeld minus 18 persent beloop het. Van 1978 tot 1981 het die ekonomie matig herstel, maar daarna was daar 'n algehele ineenstorting. Tussen 1973 en 1985 het die Bruto Binnelandse Produk per kapita met meer as 70 persent gedaal.

Dit is duidelik dat sosialisme in Mosambiek gefaai het.

Daar is dikwels na Angola verwys as "die opkomende ekonomiese mag" op die kontinent van Afrika. Vanaf 1964 tot 1973 was die gemiddelde ekonomiese groeikoers 10 persent per jaar.

Met onafhanklikwording in 1975 was die ekonomiese toestand betreurenswaardig. Ongeveer 80 persent van die plantasies was verlate en 25 000 ondernemings wat eers aan Portugese handelaars behoort het, was letterlik verlam. Daar was nie 'n geloofwaardige geldstelsel nie, en die vervoersstelsel was in chaos.

Hoewel die land 'n hoe olieproduksie het, en die belegging van buitelandse kapitaal aangemoedig word, is toestande in die meeste sektore van die ekonomie benard.

In die praktyk is Afrika-sosialisme ingespan om vinnige en dinamiese groei in onderontwikkelde ekonomie te bewerkstellig. Of dit wel in hierdie opsig geslaag het, is debatteerbaar, maar alle aanduidings is dat beide benaderings ten opsigte van Afrika-sosialisme in die meeste lande gefaai het.

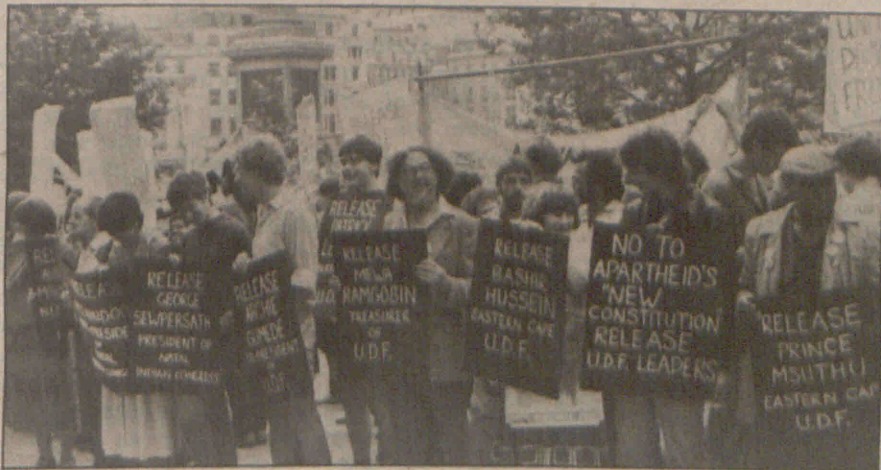
Menseregte verg verandering

'n HANDVES van menseregte kan nêr in Suid-Afrika se grondwet ingesluit word as daar drastiese politieke en sosiale veranderinge in dié land gebeur.

Dit is volgens dr. Hugh Corder een van die menings wat gespruit het uit 'n simposium vir regsgeleerdes oor 'n handves van menseregte in Suid-Afrika. Die simposium, wat op 1 en 2 Mei by die Universiteit van Pretoria gehou is, is deur die Amerikaanse Ambassadeurs-fonds geborg.

Dr. Corder, 'n regsleerdosent van die Universiteit van Stellenbosch se Regsfakulteit wat die simposium bygewoon het,

Volgens dr. Corder is 'n verdere probleem dat daar afbreuk aan die gedagte van 'n handves van menseregte gedoen sal word as 'n gebrekkige een nou in die grondwet opgeneem word.

word. Hy wil die reg hê om homself by 'n sekere groep te skaar, en daardie reg kan hom nie ontnem word nie. Volgens dr. Corder was dié standpunt verreweg die minderheid s'n.

'n Tweede alternatief wat volgens dr. Corder duidelik uit die simposium gespruit het, is hoofsaaklik deur prof. John Dugard van die Universiteit van die Witwatersrand voorgestel. Hy het gesê 'n beperkte handves van menseregte sal nû in die grondwet geskryf moet word. Volgens hom sal dit tot gevolg hê dat mense aan die beskerming van menseregte gewoon sal wees as dit in 'n nuwe grondwet opgeneem word.

Dr. Corder het voorgestel dat formele, prossessuele regte in 'n handves van menseregte vir Suid-Afrika ingebou moet word. Dit sluit die reg op regsverteenwoordiging vir almal in. Daar moet in sulke omstandighede ook genoeg fondse beskikbaar wees om dié regsverteenwoordiging te kan bekostig. Volgens dr. Corder moet daar "wese en inhoud" in die bepalinge van só 'n handves gegee word.

Afbreuk gedoen

In die aanvaarding van 'n beperkte handves van menseregte in die grondwet sal regte wesenlik beskerm moet word. Volgens dr. Corder is dit een van die grootste probleme wat die voorstaanders van 'n beperkte handves, soos prof. Dugard, in die gesig staar. Die probleem is dat die aanvaarding van wesenlike regte

in die grondwet in stryd is met die huidige grondwet. Substantiewe veranderinge in die grondwet is gevolglik nodig om 'n handves van menseregte, wat sy sout werd is, sinvol in 'n grondwet op te neem.

Volgens dr. Corder is 'n verdere probleem dat daar afbreuk aan die gedagte van 'n handves van menseregte gedoen sal word as 'n gebrekkige een nou in die grondwet opgeneem word.

Formele regte

Mnr. Wyand Malan, NP-EP vir Randburg wat ook die simposium bygewoon het, het gesê geen handves van menseregte in Suid-Afrika kan die Amerikaanse model van "life, liberty and property" beskerm nie. Dr. Corder het gesê die mening van die meeste regslui was dat daar wel 'n herverdeling van rykdom in Suid-Afrika moet plaasvind. Prof. Dugard meen egter maatskaplike doelwitte kan nie deur 'n handves van menseregte nagestreef word nie. Volgens hom kan nêr formele regte beskerm word.

Die mening in sekere kringe dat die Reg van die Politiek geskei moet word sodat die hele kwessie van 'n handves van menseregte suiwer uit 'n juridiese oogpunt benader moet word, is volgens dr. Corder deur regter Johann Krieger verwerp. Regter Krieger het gesê Reg en Politiek kan in die huidige stelsel in Suid-Afrika nie van mekaar geskei word nie.

UIT DIE SR EN SP

US is oningelig sê Parlement

DIE SP het tydens die vergadering van 6 Mei erken dat meeste Stellenbosse studente oningelig is ten opsigte van die ware situasie in Suid-Afrika. Maties is veral onbewus oor die verwickelinge en aspirasies in die swart politiek.

Volgens mnr. Johan Theron, sekretaris van die SR en voorsteller van die mosie, is studente oningelig as gevolg van eensydige en onvolledige informasie waaraan hulle blootgestel word.

Mnr. Emile Wessels, SP-lid vir Arista en ondervoorsitter van die KP-tak op Stellenbosch, het 'n amendement ingedien wat deur die SP verwerp is. Volgens hom is studente ook oningelig aangaande die aspirasies van regse groeperinge.

"Die regses in Suid-Afrika geniet aansienlike steun en hulle standpunt word nie in die media gereflekteer nie. Ons kan nie alles aan die KP-studentetak oorlaat nie," het hy gesê.

Gesprek met Inkatha

'n Mosie oor US-Inkatha-verhoudinge wat deur die SR-voorsitter, mnr. Phillip Verster, ingedien is, is met 41 stemme teen 7 aanvaar.

Die mosie lui: "dat die SP sy beleid van onvoorwaardelike gesprek met enige instansie herbevestig en in die lig hiervan verklaar dat 1) Inkatha ook as gespreksgenoot in die Suid-Afrikaanse politieke debat erken moet word; 2) 'n konferensie met Inkatha belê moet word."

In sy motivering het mnr. Verster gesê sommige persone op Stellenbosch verkeer onder die wanedruk dat Stellenbosch die politieke belang en invloed van instansies soos Inkatha ignoreer. Volgens hom is dié opvatting verkeerd.

"Vryheid van assosiasie geld op Stellenbosch en ons is oop vir gesprek met enige groep," het hy gesê.

Disinvestering

Tydens die vergadering het die SP hom uitgespreek teen die disinvesteringveldtog. Die SR-lid vir Studente- en Akademiese Belange, mnr. Frans Volschenk, het 'n mosie in dié verband ingedien.

Volgens mnr. Volschenk het disinvestering nog net tot armoede, honger en uiteindelik geweld gelei. 'n Mosie deur mnr. Nickie Smit wat vra vir "georganiseerde professionele hulp op koshuisvlak by amateursport" is eenparig aanvaar.

perspektiewe en dinge

Maties weer doenig met ANC

DIT wil voorkom of sommige Maties (heel tereg) net nie die African National Congress uitlos nie. Skaars het die stof gaan lê rondom die kontroversiële beoogde besoek aan Lusaka, of hulle is weer terug by die ANC.

Hierdie keer is dit nie fisies nie, maar wel in die letter. Twintig kampusleiers vra in 'n ope brief aan die here Botha, Tambo en Buthelezi dat politieke geweld uitgeskakel moet word, die ANC gewettig moet word en Nelson Mandela en ander politieke gevangenes vrygelaat word.

● Dit is sulke optrede wat ware kampusleiers onderskei van sogenaamde "politieke leiers" wat hul tyd verwyd deur ander politieke groepe te kritiseer en niks konstruktiefs te doen nie.

Die wyse waarop die brief ontvang gaan word, sal tot 'n groot mate 'n aanduiding wees of die genoemde here hul opreg tot 'n vreedsame Suid-Afrika verbind het.

● 'n Mens kan net hoop dat dit wel die geval is.

ECC

'n Oomie vir wie ek baie respek het vat my nou eendag so skuins en maak my sit.

"Jy gaan 'n koerantman word hoor ek."

"Ja, Oom," sê ek verleë.

"Julle koerantskrywers het al baie mense

met 'n lekkende inkpen bygekom."

"Ons gebruik deesdae computers," probeer ek korrigeer.

Hy suig vies aan sy pyp, frons effens, en gaan voort:

"Belowe my jy sal onthou wat ek nou sê."

"Ja, Oom."

"'n Saak is soos 'n plaasdam. Jy kan hom gereeld slik - net kyk dat die bodem skoon bly. En voor jy nog sê 'strooi' dan is die oppervlak toegegroei met hiassinte. Hoor jy wat ek wil sê?"

"Nee, Oom."

(Hy bly 'n rukkie stil, suig vieserig aan sy pyp en kyk my diep in die oë.)

"Dit help nie 'n mens kyk net na een kant nie. Dit help nie jy sit vir jouself oogklappe aan nie. Jy moet kan rondkyk. Jy moet twee kante van 'n saak kan sien - die bodem én die oppervlak. 'n Mens neem so 'n bietjie van die een en 'n bietjie van die ander en dan het jy mos 'n behoorlike standpunt gevorm."

● Dit laat Matieburger mos dink aan die geneukery rondom die stigting van 'n End Conscription Campaign-tak op die kampus. Sommige studente-leiers gaan (alweer) oorboord met hul standpunte sonder om uit te vind waar die klok se klepel hang. In hierdie "tradisie" is die SP-lid vir Dagebreek, mnr. Francios Beukman, se uittaling

op die vorige SP-vergadering dat die stigtingsvergadering van die ECC-tak 'n geslote affêre was.

Dit was nie. Sels mnr. Fanie Maritz, wat onlangs die tafelkleedjie by Eugène Terre'Blanche se vergadering reggeskuif het, was daar - en is sels vir 'n uitvoerende pos voorgestel.

Dit lyk asof die

● Nou waar kom die ding vandaan. Soos hulle sê - dit laat jou dink, nè.

Volstruis

Dit wil voorkom of die Studenteraad se gevry na die guns van Inkatha lelik in hul gesig teruggegooi word.

Inkatha is vir lank beskou as die enigste swart groep met wie daar onderhandel kan word, maar die beoogde besoek van agt Maties aan die ANC moes dit vir Inkatha duidelik gemaak het dat die son nie net uit hulle skyn nie.

Ná die groep eers die beoogde besoek ondersteun het, het hul van mening verander. En dit ondanks die feit dat kapt. Buthelezi die ANC by geleentheid sy "comrades" genoem het.

Só groot is die breuk tussen die US en Inkatha dat hulle nie die SR tydens hul jaarlikse toer wou ontvang nie.

Nie net bleddie onbeskof nie, maar dit lyk of Inkatha, soos die regering, 'n volstruistaktiek volg: ons sien nie die ANC of groepe wat met hulle raak nie - daarom bestaan hul nie.

● En dat Stellenbosch sowaar nog 'n kommissie aanstel, en Inkatha-lede wil afvlieg net om deur hulle gedreig te word, dit gaan die verstand te bowe. Sela.

Politieke Brokkies

DEUR

MATIEBURGER

heer Beukman vooraf besluit het die vergadering gaan geslote wees en toe kon hy nie sy teleurstelling verberg toe dit oop was nie.

● Hoe voel 'n skoot donshael in die voet?

Gogga

So van 'n skoot donshael gepraat. Die sluiper wat die elektroniese gogga in die saaltjie waar die ECC gestig is, geplaas het, het ná die apparaatjie gevind is seker gevoel soos iemand wat op 'n gelaai-de haelgeweer gaan sit het.

Matieburger hoor dat die "elektroniese meeluisterapparaat", soos die gogga in die intelligensie-kringe noem word, nie in die handel in ons mooi land verkrygbaar is nie.

BRIEWEBUS

Frikkie de Jager: Versoek voldoen.

Vlei Floors: Brief te laat ontvang.

Duisend dooies is 'aanklag teen SAP'

FRED STRASSBERGER skryf:

Die artikel deur mnr. Sandile Memela (DIE MATIE, 17 April) het my diep ontstel. Hy praat van meer as 1 000 persone wat in die afgelope 18 maande doodgeskiet is omdat hulle geregtigheid ("justice") geëis het en vir gelykheid gestreef het.

Dit is 'n verskriklike aanklag teen die SAP en SAW. Alles sal mos baie beter en mooier gewees het as die veiligheidsmagte (as ek hulle so mag noem) net agteroor gesit het en toegelaat het dat hierdie onskuldige strewers na geregtigheid voertuie en geboue aan die brand steek, klippe en petrolbomme na bystanders gooi en padblokkades oprig.

Necklace

Daar is nog iets wat my pla en ek hoop dat die heer Memela my hier sal kan help. Ek wil baie graag weet hoeveel verdraaiers ("puppets") en "informants" al deur die soekers na geregtigheid en gelykheid 'n "necklace" gegee is.

Nog iets wat ek moeilik verstaan is hoekom daar relatief min onluste in die Skiereiland was tydens die afgekoep somervakansie. Net na die skole en universiteite heropen het, is die soeke na geregtigheid en gelykheid weer hervat. Miskien is dit omdat dit baie lekkerder is om klippe te gooi as om klas te draf. Dit is 'n onwaardige idee, ek weet, maar dit hinder my.

GESPREK

(Vervolg van bl. 10)

ek wil hê." Sy kyk ons wantrouig aan. Haar pa sit op 'n kisie en steek sy oë agter 'n pet weg. Martha skuif haar wit kopdoek reg en gaan sit waardig langs haar pa sodat die fotograaf 'n foto kan neem.

"Ek wil werk," sê sy "maar ek wil nie my skoene se sole deurloop en afloop vir werk nie, en dan kom jy by 'n miesies se huis en nou kom sê die miesies vir jou: 'Nee jong, ek het pas 'n vroumens afgedank.' Hoekom en waarom," vra sy direk vir my en as ek nie antwoord nie vra sy my weer. Ek voel skielik baie ongemaklik. "Omdat hulle steel," antwoord sy haar eie vraag. "Nou dink die miesies ek is dieselfde persoon as wat daardie persoon was wat gesteel het." Martha is duidelik bitter oor die gebeurtenis.

Soos die meeste Bergies vind Martha haar troos in drank en godsdiens. "As jy net op jou knieë kan sit voor jy gaan lê in die aand in, dan is alles oraait," sê sy in 'n trede stem. "Iemand het vir my 'n tie gegee om kerk toe te dra," sê Moses

terwyl hy 'n helder rooi en swart das uit sy bo-sak haal. "Maar ek kan dit nie dra nie, want ek het nie 'n ander broek nie, en die polisieman het my so geslaan, nou is dié broek vol bloed." "Maar," sê hy terwyl hy al meer opgewonde raak, "ek het bietjie mooi aangetrek eendag. Ook klere wat ek by studente gekry het. Toe hoor ek nou die dominie sê hy lees by Die Bybel, die Here sê - kom soos jy is, ja kom soos jy is - maar nou meneer is ek te skaam. Ek kan nie so gaan nie, ek kon nie só gaan nie." Dit lyk of dit baie belangrik vir hom is dat ek dit moet verstaan.

"Ja daar kom 'n dag op jou pad wat jy moet rekenskap doen, 'n dominie sê vir my, met sy Boek - jy kan loop soos jy wil maar op 'n dag kom daar 'n pad wat God jou ontmoet. Soos hulle sê, die Here maak die weg vir my. Die trane die stort oor jou bokkie. Só stort my trane oor die Here."

Die mense met wie ons gesels vertel almal hoe hulle verstoot is of hoe hulle nie eens iemand gehad het wat hulle kon verstaan nie. Moses se vrou, Magda, is deur

Mnr. Mamela noem ook die persoon wat vir hom gekyk het met "blue eyes that look like the fiery furnace of hell" terwyl hy sy ete probeer geniet het. To taal, absoluut en heeltemal onaantwoordbaar. Dit sou mos nou baie beter gewees het as die studente op Stellenbosch liever Medunsa se voorbeeld volg en klasse boikot omdat "anderskleuriges" op die kampus toegelaat word. Dit kan egter wees dat ek te dom is en dat die optrede van die studente van Medunsa net is om vir land en die wêreld te wys dat hulle alle vorms van apartheid verwerp.

ANC

Laastens, my heelhartige en opregte gelukwense en steun aan mnr. David Waddilove wat gaan praat het met die ANC. Ek is seker dat die ANC bereid is om te onderhandel en glad nie belangstel in 'n geweldadige oplossing vir land nie.

Dit wat mev. Mandela gesê het was seker maar 'n glipsie - ek meen 'n demokratiese beweging soos die ANC wil daarmee seker nie met vuurhoutjies en "necklaces" die land bevry nie. Dit sal mos darem te lank wat terwyl bomme in winkelsentrums baie meer effektief sal wees en dit ook baie mensliker is om mense lewendig te verbrand.

Ek hoop net as daar eendag vrye en regverdigde verkiesings in die land is, en die ANC aan die bewind kom, hulle nie die ou beproefde Afrika-resep - "one man, one vote, one time" - gaan volg nie.

haar ma na 'n verbeteringskool, De Novo, gestuur omdat "sy nie wou werk nie." Haar broers en susters wat in Cloetesville bly het haar verstoet. "Ons bly so alleen," sê Moses. "Ons het niemand nie. Party aande as dit reën het ons nie 'n skulling nie dan vat ek 'n klomp cardbokse, dan trek ek die hemp van my uit, dan gooi ek dit bo-oor haar, en ook die cardbokse so dat sy gecover is, net ver maand, môre sal ek weer my hemp afskud. So lewe ons." Dit klink of die Bergies nie gesteur word deur die groter politieke strome om hulle nie. "Het ek dan nie gehoor apartheid is uit nie," vra Miriam. "soos ek dit geluister het is dit uit want hoekom dans wit en bruin en swart daar onder by Stilenzia saam?" Stefanus meen dat alles in Suid Afrika nog nie reg is nie. "Dit is die rykste land, maar hy is onregverdig nog."

Dan wys Petronella na Johan en sê: "Is dit nou nie mooi nie, hý is nou my man en hý is lig van kleur en ek is donker. Is dit nou nie pragtig nie," sê sy terwyl al vier skater van die lag.

Balance

Dit wat ek en my genoem word: 'n nerf tussen lewe en dood, 'n buffer teen die niet, 'n verflagie op 'n doek, 'n nietigheid, 'n 'n: ons is spieëlings van verrukking en verdriet.

Uit: James Byron Dean deur Johann de Lange

INTER-BROKKIES

Human torch protest in Seoul

SEOUL. - Two students soaked themselves with petrol and set themselves ablaze in an anti-government demonstration by about 250 students of the National University of Seoul.

Witnesses said the two students climbed to the roof of a three-storey building before pouring petrol over themselves. They threatened to set themselves alight if police approached and did so as police drew near.

One was further injured when he jumped from the roof to avoid being arrested.

Both were reported to be critically ill in hospital with extensive burns.

This incidents followed clashes in the central city of Chonju where more than 1 000 students attacked ranks of riot police after an opposition political rally.

The students were dispersed by teargas. Police claimed the protest was thwarted and 123 left-wing students were arrested.

Mr Lee Young Chang, the metropolitan police chief, said police arrested the students as they tried to assemble near the university library to occupy it.

The students were protesting against President Chun, US support for him and their scheduled military training.

VSA universiteit disinvesteer

NEW YORK. - Die kuratore van die Universiteit van Notre Dame in New York het verlede Vrydag besluit om hul beleggings van sowat R65,6 miljoen in maatskappye wat met Suid-Afrika sake doen, te verkoop as die rassituasie in dié land vererger.

"Die woorde 'volle disinvestering' is die eerste keer in Notre Dame se beleid vervat," het 'n woordvoerder van die universiteit, mnr. Michael Garvey, gesê.

'n Verklaring wat die universiteit by South End, Indiana, uitgereik het, het nie nader inligting bevat oor die omstandighede wat tot volle disinvestering aanleiding sal gee nie. Geen aandele is nog weens die universiteit se besluit verkoop nie.

Die voorsitter van Notre Dame, mnr. Theodore Hesburgh, het gesê volledige, onmiddellike disinvestering sal die universiteit van enige geleentheid ontnem om die lewensomstandighede van swart Suid-Afrikaners wat vir Amerikaanse maatskappye werk, te verbeter.

Bomb damages Rhodes lab

GRAHAMSTOWN. - Rhodes University Plant Sciences laboratorium was the scene of firebombing Friday morning, the 2nd of May. Valuable records, samples and equipment were damaged or destroyed in the subsequent blaze.

Two laboratory assistants, smelling smoke, discovered the fire around 8.30 am.

Ms Heather Kew, secretary of the department, and Mr Sid Mullins, the chief technician, put out the fire with extinguishers.

It is believed that two firebombs had been hurled through a window early Friday morning.

Though political violence is common in Black townships around Grahamstown, this was the first petrol-bomb attack made on Rhodes University.

Azaso demands reopening of Fort Hare

FORT HARE. - The Azanian Students' Organisation (Azaso) has condemned the closure of the University of Fort Hare.

Azaso demanded the immediate and unconditional re-opening of the university and the unconditional admission of all students.

The vice president of Azaso, Mr Bongani More, said in a statement that rector Johan Lamprecht and his Council "have once again fallen short of the standard expected from them in failing to resolve students' issues on campus by resorting to closure of the university."

He said the closure went against the resolution of the National Education Crisis Conference in Durban that students should return to schools and universities.

According to Mr More the closure had been an attempt to "frustrate" Fort Hare students' determination to obtain the right to elect a Students' Representative Council.

The boycott were the

direct result of the lack of academic freedom and would continue as long as this freedom did not prevail, he said.

An Azaso ad hoc delegation to Fort Hare authorities said in a statement: "We find the reasons given for the unexpected closure of the university unacceptable on the following grounds:

● "We have shown the university administration the acrimonious consequences of imposing a curfew between 7pm and 6am on campus.

● "The delay of re-instatement of Reverend Mankhenkesi Stofile after his release from detention."

The delegation said the unexpected closure had left students stranded without any transport arrangements being made for them.

The statement said students knew they had only attended classes for 14 days this year and felt it "unjust and unacceptable that we should be forced to lose more time as a consequence of the closure."

Fort Hare campus closed by Council

FORT HARE. - The Council of the University of Fort Hare closed the campus last week because of a lengthy student boycott, while at the same time removing the students' grievance by reinstating senior theology lecturer, the Reverend Mankhenkesi Stofile.

Student leaders said they had been preparing for a return to class on Monday after learning that Rev Stofile, lecturer and Border UDF leader, had been reinstated, when the university announced the closure of the campus.

The boycott started when a letter of resignation, written by Rev Stofile while in Ciskei Police detention, was delivered to the university.

Students demanded it should not be accepted because it had, they claimed, been written under duress.

Asked to explain the apparently contradictory moves, the public relations officer of the university, Dr Norman Holliday, said they were unrelated.

A statement issued by

Stofile reinstated

FORT HARE. - The University Council of Fort Hare has reinstated senior theology lecturer Rev Mankhenkesi Stofile after being unable to find out whether or not he resigned voluntarily.

The university's public relations officer, Dr Norman Holliday, said the university council had "decided to give Rev Stofile the benefit of the doubt."

Dr Holliday said the Council had met to discuss Rev Stofile's resignation, which was forwarded while he was in detention in the Ciskei.

Dr Holliday said Rev Stofile had explained his "motives", but would not say what they were.

Rev Stofile declined to comment on the issue, saying: "I am bound by my conditions of employment. I can't comment."

He did say, however, that he was pleased that he had been reinstated.

the Council said the university was being closed because of the "repeated refusal of the student body to comply with instructions to return to normal academic activity."

The statement said "student intransigence and their vandalism, violence and aggression had led to an explosive situation and the endangering of the lives of staff and students and of university property."

Student leaders claimed the closure was due to the forthcoming SRC elections. They said these elections had previously been thwarted.

According to the Weekly Mail, a later university statement which said the campus would be re-opened on May 19 "fuelled fears among students that the opportunity would be used to weed out student leaders by selective re-admission."

Report on unrest deaths released by UCT

CAPE TOWN. - More than 50 percent of the people shot by police in Cape Town last year were wounded in the back, according to a University of Cape Town medical research report.

The findings emerged at a UCT Medical School workshop on epidemiology organised by the Department of Community Medicine.

Dr Joe Duflou, a registrar in UCT's Department of Forensic Medicine, studied post mortems conducted on victims of police action.

He found that more than 50 percent were shot in the back and another 11,6 percent had wounds in their sides, suggesting that they had turned to run as police opened fire.

The average age of those shot were 25,2 years and 12,2 percent of the victims younger than 15 years. The youngest was seven years old.

Dr Duflou declined to elaborate on his findings except to confirm they were due to be published later this year in the South African Medical Journal.

Dr Duflou investigated the

post mortem findings of 93 people shot dead by police between January and December last year. Of these, 87 deaths were unrest-related, and six were the result of routine law enforcement.

Dr Duflou found that birdshot was used in almost 40 percent of the deaths. He reported that the birdshot pellets used by the SAP were between 2mm and 3mm in diameter. He said in the United States, birdshot, which is used only for pest control, is half that size (1,3mm) and can barely penetrate thin cardboard at 20m

range. The majority of the death were inflicted by shotguns at distance of more than 15m. Ten people were shot from less than four metres away.

Almost 35 percent of the unrest victims were shot more than once, and six percent were shot at least five times.

Dr Duflou also reported that in the four months prior to the declaration of the State of Emergency, there were no unrest deaths resulting from police shootings in the Cape Peninsula

Oorlog met ketties en appels by Tuks

PRETORIA. - 'n Kettieoorlog tussen twee manskoshuise aan die Universiteit van Pretoria het tot skade van 'n paar duisend rand gelei. Bevrore appels is as ammunisie gebruik.

Die inwoners van die buurkoshuise Maroela en Mopanie het met reuseketties op mekaar geskiet. Niemand is beseer nie, maar groot skade is aan die mure en vensterruite aangerig.

Die rektor van die UP, prof Danie Joubert, het gesê die skade sal nie deur die universiteitsowerhede betaal word nie en studente sal self moet opdok.

Prof Piet Oosthuizen, vise-rektor belas met koshuissake, het gesê 'n ampdelike ondersoek na die voorval is hangende. Sonder verslae voorgelê is, sal die universiteitsowerhede besluit wat om te doen, het hy gesê.

In Die Perdeby, amptelike kampuskoerant van Tuks, is sterk te velde getrek teen "die tradisionele vyandskap onder inwoners van die koshuise wat op...anargie uitgeloop het."

Onder die opskrif "Koshuisevetes - pret of barbaars?" word die gebeure vergelyk met die huidige vlaag van geweldpleging in die swart woonbuurte.

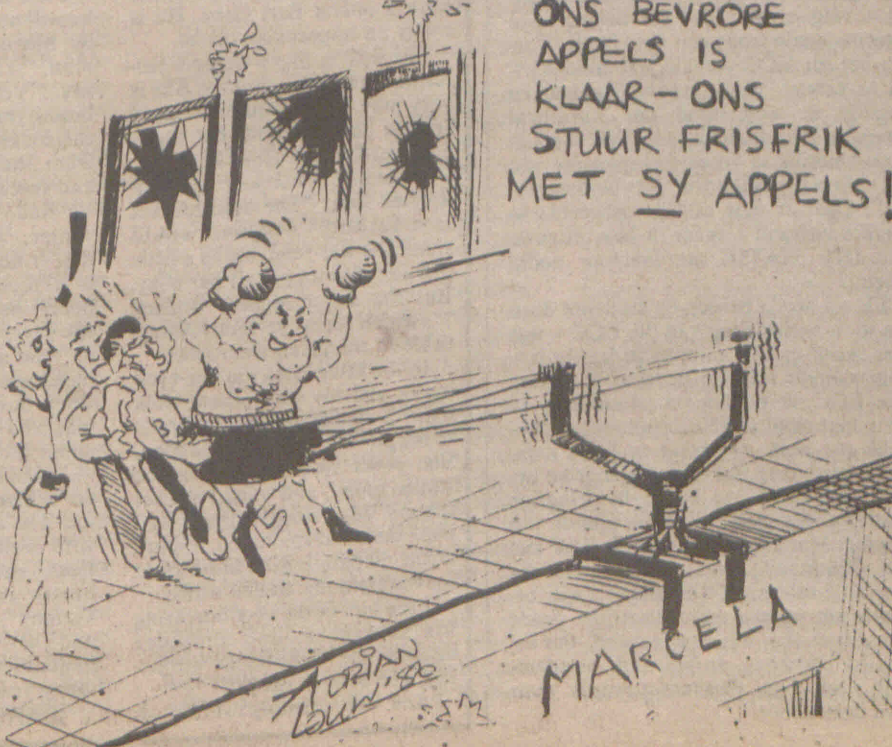
In dieselfde artikel sê

prof Oosthuizen diegene wat vir dié soort optrede verantwoordelik is, is besig met 'n baie gevaarlike speletjie.

Volgens mnr. Drikus Kriek, SR-voorsitter, raak

die koshuise wat lings mekaar geleë is, soms opgewonde en kwaad vir mekaar. Hulle kom mekaar soms "'n bietjie by", maar daar is hierdie keer meer skade as gewoonlik aangerig, het hy gesê.

ONS BEVRORE APPELS IS KLAAR - ONS STUUR FRISFRIK MET SY APPELS!

Best modelagentskap tel. 74942

Sjarmekursus vir dames
Aanpak 29 Julie - 18 September

- Vakke
- Rasionele denke
- Grimering
- liggaamsbou & Verslanking
- Haarstylering
- Etiket
- Houdingsleer
- Bemaking van self
- Klerkasbeplanning
- Mannekynetegniek
- Vel-en-naelsorg
- Spraak

Besigheidsetiket & afrondingskursus vir mans ook aangebied

ON RECORD

JAKARTA - An enraged villager killed a dog by repeatedly sinking his teeth into its throat after it bit a six year old boy. (The London Times)

My seun is eintlik 'n baie bedaarde soort kind. (Burger Geldenhuys se ma nadat haar seun Andy Dalton se kakebeen afgeslaan het)

Burger het verkeerd opgetree, jy slaan nie 'n man van agter nie. (Koois Claasen, oud flank van Transvaal, oor die selfde voorval)

"It's odd that it should attack me," she said. "I've been a vegetarian since I was a child." (Seventy-two year old, Mrs Daphne Licoln about an enraged bull that charged at her after escaping from the Maitland abattoir - Cape Times)

They wore exquisite lacy whites in an old country garden and the vice-president of the SRC tried to go to Lusaka whereas I, in the same post fourteen years ago, got no further than crashing the colour barrier on a Kombi tour of campuses including Fort Hare and the University of Zululand. I liked the look in my successors eyes. (Dene Smuts, editor of the Fair Lady, after she visited Stellenbosch recently)

Wees rustig. As jy kwaad word bly jy nog 'n maand.

They shoot patients don't they. (Grafitti in 'n psigiatrisiese hospitaal)

Soweto 1976 was only a security failure - the Police had failed to recognise that schoolchildren could be a security risk. But the Policeforce had learnt it's lesson: next time it would be ready. (Then Prime Minister, John Vorster, after the 1976 unrest)

Desmond Tutu for headboy at Pollsmoor prison. (Posters of protesters in front of the Bishop's home - Frontline)

TELEVISION HIGHLIGHTS: Wed: Filler on TV 4 at 10.28 p.m. sounds interesting. Transmission ends at 12. 17 am. sounds even beter. (Weekly Mail)

Die P.U. vir C.H.O. is so aan God verslaaf dat hy nie meer mense toelaat nie. (Uit Stetoskopies, 'n rubriek wat in STET verskyn)

'n Storie uit Oos-Duitsland

Tydens sy studies by die Goethe Institut in Götinger het JABEZ STEENKAMP 'n besoek aan Oos-Duitsland gebring en veel meer gesien as wat hy verwag het.

ONS is 'n groep van veertig studente uit omtrent twintig lande regoor die wêreld wat die luukse toerbus pak. Almal is opgewonde; vir ons is dit 'n unieke geleentheid. Ons gaan sien hoe lyk dit binne in die DDR.

Ongeveer twee kilometer na die Wes-Duitse grenspos kom ons by die Oos-Duitse grenspos aan. 'n Mens is dadelik bewus dat die strengste moontlike veiligheidsmaatreëls hier toegepas word. Nou moet niemand meer foto's neem nie, vra die toerleier. Hier en daar staan 'n gewapende wag rond.

Na 'n ophoud van twee en 'n half uur vertrek ons na ons bestemming vir die dag, Eisenach. Al waaraan 'n mens jou eintlik kan vergaap, is die Oos-Duitse vervoermiddels. Daar is slegs twee soorte motors te koop in die DDR. Beide word in staatsfabrieke in Oos-Duitsland vervaardig. 'n Mens sien baie min nuwe voertuie. Die meeste dateer uit die jare net na die tweede wêreldoorlog.

Die aand gaan eet ons by 'n Gaststätte in die stad. Winkels en ander sake-ondernemings het nie name nie. Dis slegs "Gaststätte" (iets soos 'n restaurant) of "Lebensmittelgeschäft" (supermark) of "Backerei". Dan val dit ons op dat daar GEEN advertensies op straat, teen mure of in winkels is nie. Dit is soos die sosialistiese sisteem werk, verduidelik die toerleier.

In die voorportaal van die Bachhuis koop ons aandenkings. In Oos-Duitsland is goed soos boeke en plate baie goedkoop, want dit word deur die staat gesubsidieer. Ek koop 'n stapel bladmusiek ter waarde van veertig Oos-Duitse mark - in die

Weste sou dit my omtrent tweehonderd mark gekos het.

Dit lyk of die stad getooi is vir een of ander fees. Ons toerleier het nie 'n verklaring daarvoor nie en 'n vriend sê dis nie ongevoel nie. Op plakkate en teen geboue sien mens ook oral slagspreke van die Party, die SED (Sosialistiese Eenheidsparty van Duitsland). Die slagspreuke roep die volk op tot harde werk en herinner die volk daaraan dat hulle "onversteurbare broederbond met die Sowjetunie" die fondament van hul vooruitgang is.

Die aand slaap ons in die jeugherberg van Eisenach. Na aandete kom 'n verteenwoordiger van die Vrye Duitse Jeug (VDJ) ons toesprek. Hy vertel ons hoofsaaklik van die fantastiese vooruitgang van die Oos-Duitse ekonomie sedert die tweede wêreldoorlog. Ons peper hom hierna vir twee ure met vrae oor die politieke sisteem, die sosiale probleme wat dit meebring en die regverdigheid al dan nie van die twee Duitslande. Op elke vraag het hy 'n antwoord. Na die tyd gaan praat ek met hom en vertel hom dat ek 'n Suid-Afrikaner is. Sy gesig vertrek in 'n glimlag. Hy vertel dat hy vyftig jaar gelede as seeman op 'n skip in tafelbaai was en twee dae in Kaapstad rondgeloop het. Hy kan nog onthou hoe 'n mens "baie dankie" sê.

Die aand besoek ons weer die VDJ-klub. Hulle het 'n paar Oos-Duitse jongmense genooi om met ons te kom gesels. Ek gesels met Holger. Ons vertel grappe vir mekaar en ek vra hom of hy weet dat ek hom sou kon/moes doodskiet as ek hom op die grens raakgeloop het... Hy vra vir my of ek nie na Oos-Duitsland wil vlug nie...

Holger is so oud soos ek. Wat hom die meeste pla is dat hy nie sy vriende in Wes-Duitsland kan besoek nie. Verder is hy doodgelukkig met sy Oos-Duitse lewe. Hy vertel my ook hoe die kleres-

Die skrywer van die artikel by een van die reuse plakkate wat die volk oproep tot harde werk

wartmark werk... Ongelooflik, sê ek, wil jy nie vlug nie? Nee, hulle is oppad na 'n ideale sisteem eendag wanneer daar genoeg sal wees vir almal om 'n goeie lewe te lei. En elke werk vir die welsyn van die hele land en die hele volk. En hy weet dat hulle baie, baie dekades verwyder is van hierdie dag. Dis waarom hulle hul sisteem "sosialisties" noem - dis 'n fase oppad na eendag se kommunisme.

'n Aangename verrassing begroet ons by die supermark. Die rakke is volgepak met alle lewensmiddele wat mens kan nodig kry. Die verskil is dat niemand probeer om iets aan jou af

te smeer deur indoktrinasië en reklame nie. Die boekwinkels het selfs 'n groot afdeling vir geestelike lektuur. Bybels is in verskeie tale en formate beskikbaar en staan rakke vol - en ons het gedink die mense word gemartel as hulle uitgevang word dat hulle skelm Bybel lees of bid.

Op pad terug na die Weste word daar oor en weer menings uitgeruil en kom ons agter dat ons almal 'n verkeerde prentjie van die land gehad het.

Kom vertel my die volgende storie oor Oos-Duitsland en ek sal weet om te besluit, want ek was al daar.

MENING

Dasop vir mooi, morele retoriek

CC vra vryer diensplig deur veranderwetgewing. Die ECC wil die regering versoek om toe te laat dat daar van hulle skil kan word. Die ECC vra 'n alternatief vir militêre diensplig." Bogenoem is enkele frases waarmee die ECC-ldtog op Stellenbosch geloods is, 'n ldtog wat verlede week gelei het tot stigting van 'n tak op Stellenbosch. Ongelukkig vertel hierdie "slogans" 'armee menige "objektiewe-oop-gerek" studenteiers skynbaar reeds bebloed is, nie die volle verhaal van die CC nie. My probleem is verder of die CC bestuurskomitee die studente-unie hulle aard, agtergrond en perspektie gaan inlig. Want die ECC is nie maar 'n "beautiful left" organisasie of 'n mooi afkorting nie - dis inderad 'n organisasie wat hom op 'n uiters vaarlike pad begeef en skynbaar daarin hou om ongelukkig studente daarse saam te sleep.

As mens deur al die "mooi moraliteit" n die ECC-retoriek sif, staan dit soos paal bo water dat die ECC poog om: Weermag se taak as veiligheidsmeganisme, nie net in Suid-Afrika nie, ar ook op ons grense, te ondermyn. Hierdie doel maak hulle baie sterk at op buitelandse fondse en het hulle die resente verlede openlike en persoonlike bande met berugte internasionale "peace and freeze"-bewegings geit, onder andere met die "War Resisters International" van Helsinki.

Dit lyk nie of die ECC 'n bydrae tot die in Suid-Afrika wil maak deur diensplig af te skaf nie. In die woorde n Van Zyl Slabbert - "dangerously ive, romantic, simplistic and counter-oductive".

Die Weermag kan eenvoudig nie sy ligheidstaak uitvoer met slegs 'n provisionele leer nie. Dit weet die ECC dan /kbaar ook baie goed. Daarby is dit ie duidelik dat die ECC hoogs selekf in hul benadering is. Daar is geen zen dat hulle poog om die ANC,

Die ECC is niks minder as 'n instrument van die ANC en SAKP nie, sê ANTON SCHOOMBEE.

SWAPO en Umkhonto we Siswe op dieselfde wyse wil "ontwapen" nie. Daarby spreek hulle hul ook glad nie uit oor die ANC/UDF "township-geweld" nie. Die teenwoordigheid van 70 000 Kubane, Oos-Duitsers en Russe wat uit Angola die vrede in Suidwes-Afrika bedreig, word ook nie deur hulle veroordeel nie - slegs die teenwoordigheid van SAW-troepe in Suidwes-Afrika - die einste troepe wat Owamboland maatskaplik en ekonomies in stand hou. Daar is talle ander voorbeelde van hulle selektiewe moraliteit - maar daar is nie plek in die artikel om dit te noem nie.

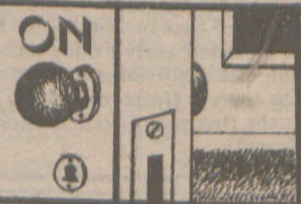
Ek wil eerder kom by die "bevryding-srol" wat hulle in Suid-Afrika speel. In dokumente wat verlede jaar in Gaborone gevind is - versoek die ANC die SAKP dat hulle magtiging wil hê om die ECC te infiltrer! (Peace is so beautiful). Op 13 Februarie 1986 versoek die ANC oor "Radio Freedom" dat die ECC versterk moet word "sodat die land onregeerbaar gemaak kan word". 'n Onlangse ANC pamflet lees: "Join the End Conscriptio-

Campaign and the democratic struggle". Daar is talle ander bewyse dat die ECC 'n instrument van die ANC en SAKP is - of ECC-lede dit wil weet of nie.

Maar ek sal ook na die ECC se rol in die internasionale vredesbeweging wil verwys, want dit word ook gerieflikheids-halwe graag verswyg. Einde verlede jaar het Laurie Nathan en Peter Hathorn, twee uitvoerende lede van die ECC, met finansiering van die "War Resisters International" besoek aan verskeie lande in Europa gebring. In Helsinki het hulle aan 'n konferensie deelgeneem om "in beginsel 'n internasionale organisasie te stig vir persone met gewetensbesware teen diensplig". Die WRI, wat die konferensie aangebied het, werk weer onder die vaandel van die World Peace Council - volgens die CIA die belangrikste internasionale front van die USSR! Verder het die ECC verlede jaar Suid-Afrika se eerste "peace festival" gehou en pogings is aangewend om Kardinaal Arens te kry. Arens is weer een van Latyns-Amerika se voorste eksponente van die Marxistiese "vryheidsteologie"! Daar is talle ander voorbeelde in hierdie verband - maar 'n hele uitgawe van DIE MATIE sal daarvoor nodig wees.

Ek wil net 'n beroep op studente doen om in 'n beoordeling van die ECC - wat nou aktief op ons kampus bedrywig is - bogenoemde feite in oënskou te neem. Die ECC se poging om steun hier te koop met mooi morele argumente sal hopelik nie werk nie, want as hulle kampanje hier slaag, sal dit 'n belangrike bydrae maak tot hul hoogs twyfelagtige motiewe. Ten slotte klink die woorde van Dimfiri Manuilsky, voormalige hoof van die Communist International, vir my hier baie relevant: "One day we will begin to set up the most theatrical peace movement that has ever existed, the capitalist countries, stupid and decadent, will work with pleasure towards their own destruction".

KNOCKING ON HERMAN'S DOOR.

"They move down in the winter when it gets so hot and dry there. The mountains provide relief, they tell me." The receptionist scribbles down breakfast orders.

The major fascinates me. One day, when their room door was standing open, I saw his old Eton strawboater perched on top of the cupboard. Does he take it with him everywhere?

His accent is ordinary English, and he has only one eye. The one-eyed Major Tom my friends call him when they see him coming in at breakfast. He always orders Earl Grey. He is really an impeccable cliché.

His wife is like a maggot-ballerina with broken ankles. She is very jolly, but my quick-tongued friends have decided that she is a flower-frocked frustration.

"Thomas, Thomas," she addresses him, "The stockmarket is a-falling." Anyone would think she was referring to a little girl about to topple off her pony. But the major replies, "Indeed?" which seems perfectly acceptable in the given situation.

In the afternoons the one-eyed major and his wife take a walk with a shiny black umbrella through the wet rose-garden. She picks roses and turns the stalks round and round in her fingers. My friends snigger and play their backgammon. I stare at the oil-paintings of horses that inevitably hang on the walls.

I see him in the corridor, tying his shoelaces, one shoulder against the fleur-de-lis wallpaper. He nods at me.

And one morning when it is

really raining so that the windows look like mottled mirrors, he talks to me, over tea and cakes. My teacup rattles. "Ah, he says, "You do not know what life is. Youth smiles at situations which it cannot see." I smile, of course, and go on drinking tea.

"I lived in Kenya," he says, "I have watched them daily. In the mornings when they eat their bread I have watched them. I have watched them when they order drinks after work. And then there was the Kimathi trial..."

I ask him about this trial, but he will not answer. His wife joins us. She is really such a jolly woman. "You lived in Kenya," I say. "Yes," she says, "And the hotels there were so dirty even the cockroaches would not order from the menu." "Ah", I say, and force another polite smile.

"And we come here every winter. Where we live it is so dry, it aches to go outside. This is a pretty country, we like it here," he says. "Yes, Thomas," she says.

"And where do you stay then, in summer I mean?", I ask them. They busy themselves with the tea, and vaguely start talking about the rain.

In the evening we have a dance. Whiskey is free and so is the ice. The one-eyed major and his wife swirl around the dance-floor, and she is quite out of breath and crying "Stop, stop, Tommy", and he merely laughs and they go on swirling as they undoubtedly have been doing for many years.

KARLIEN VD BEUKEL

ONDERSOEK

Waar die werkers nie wil bly nie

Behuising is een van die grootste probleme van die terreinpersoneel van die Universiteit. Die werkers, wat meestal van Transkei afkomstig is, woon sonder hulle gesinne in die "township" net buite Stellenbosch. JOHAN TROSKIE het gaan ondersoek instel.

Die trekarbeiders woon in Kaya Mandi in hostelle wat deur die universiteit verskaf word. "Sover my kennis strek, is hulle redelik tevrede", het mnr. G.J. Moolman, hoof van die afdeling Tuinboukunde, gesê. Dit was egter nie die gevoel van die aantal werkers wat ondervra is nie. Ek het self na die hostelle in Kaya Mandi gaan kyk, waar die werkers in haglike toestande lewe. Tot 64 mense slaap op dubbelbeddens in 'n klein reghoekige gebou. Die asbes-slaapsale is verwaarloos, en daar is, behalwe vir beligting, geen ander elektriese fasiliteite nie. Die mense kook op primusstiffies wat die dood van 5 mense in 'n brand in 1983 veroorsaak het. Verder is daar geen hangkaste of koskaste nie en die kombuisarea is onleefbaar. Die verwaarloosde beton badkamer, wat geskei is van die slaapsale, het nog nooit warm water gehad nie.

Daar is reeds planne opgetrek vir 'n nuwe woonkompleks wat bekend staan as "Bantoebehuising" te Kaya Mandi. Volgens die planne is dit 'n groot verbetering op die huidige hostelle. Die nuwe kompleks sal moontlik teen die einde van die jaar gebou word.

'n Ondersoek is gedoen na die swart werkers se omstandighede omdat die werkers 'n belangrike rol speel in die funksionering van die verskillende universiteits-aktiwiteite. Die werkers is onmisbaar in die voltooiing van die mooi Stellenbosch prentjie. Uit die ondersoek blyk dit dat daar nog op talle gebiede ruimte vir verbetering is. Op ander gebiede is die situasie vandag onvergelykbaar met 'n paar jaar gelede. Soos mnr. Reginald Gordon, tans ondervoorsitter van die Werkervereniging gesê het: "As jy 'n paar jaar gelede na my toe gekom het, het ek vir jou 'n heel ander prentjie geskilder."

Die werkers is ingedeel in vier kategorieë, naamlik assistente, koshuispersoneel, personeel van die LSS en terreinpersoneel. Elkeen van hierdie kategorieë funksioneer afsonderlik van mekaar onder afsonderlike hoofde. Die rektor van die US, prof. Mike de Vries, het sekere arbeidsaangeleenthede onder hom persoonlik geneem, byvoorbeeld kwessies waarby onderhandelinge betrokke is en die skikking van probleme.

Geen werkersvereniging bestaan vir werkers in die LSS nie. Mnr. Treurnicht, administratiewe hoof van die LSS, het egter verteenwoordigers ('n werkerskomitee) aangestel. Talle werkers voel dat die verteenwoordigers demokraties gekies moet word. Volgens sommige werkers is die komitee onsuksesvol, hoewel die komitee daarop aandring dat probleme wel opgelos word.

Volgens sekere werkers, wat nie hulle name genoem wou hê nie, bestaan daar geen effektiewe kanaal in die LSS wat omsien na hulle probleme nie. "Ons

werk op vakansiedae soos Goeie Vrydag en Hemelvaartdag", het een gesê. 'n Ander het gesê dat mnr. Treurnicht te streng optree en "nie menseverhoudinge kan handhaaf nie." In kommentaar hierop het mnr. Treurnicht gesê dat as die dissipline te streng is, moet hulle hom deur die werkerskomitee nader. Ander werkers het gesê: "Ons mag nie praat nie, want ons is bang." Van die werkers het gevoel dat as hulle oor probleme praat hulle afgedank sal word. Verder is daar nog sprake van blatante rassisme: een van die toesighoudende personeel verwys nog na die werkers as "boys".

In DIE MATIE van 30 Maart 1983 is 'n berig geplaas oor salarisse van sekere werkers. Die berig het heelwat teenkants uitgelok en volgens die rektor het dit die universiteit in 'n swak lig geplaas. Enige inligting omtrent salarisse is tans "konfidensieel" en mag nie gepubliseer word nie. Die rektor het ook enige ver-

tementshoofde bespreek, asook met mnr. Mocke, hoof van personeeladministrasie. Indien die probleem nie opgelos word nie, word dit direk met die rektor opgeneem en bespreek. "Volgens ons magte dink ek hierdie is 'n regverdige struktuur," het mnr. Gordon gesê. In 1976 is samesprekings met werkers van die UWK gevoer in verband met affiliasie by 'n vakbond, maar die werkers het gevoel dat kwessies maklik deur die huidige kanale op die US opgeneem word.

Hoewel dit die beleid van die vereniging is dat "kleurlingwerkers wat 'n pensioendraende pos beklee" lede kan word, word swart werkers toegelaat om ook aan te sluit.

'n Verbetering wat die vereniging voorstel is dat hulle direkte verteenwoordiging in vergaderings van die Universiteitsraad rakende arbeidsake behoort te hê sodat kwessies reeds op 'n hoër vlak direk bespreek kan word.

Die binnekant van een van die slaapsale van die Universiteit se kontrakwerkers, waarin tot 64 mense slaap.

wysings na salarisse in hierdie ondersoek verbied. Sommige van die werkers in die kategorie "terreinwerkers", resorteer onder die Bounywerheidswet wat 'n plaaslike loonstruktuur bepaal. Die Bounywerheidsraad bind die universiteit wat salarisse betref. Daar is vanjaar geen verhoging vir diegene wat deur hierdie wet gebind word, afgekondig nie.

Daar bestaan 'n werkersvereniging vir die "kleurlingwerkers" van die universiteit. Mnr. Reginald Gordon, ondervoorsitter en tydelike voorsitter van die vereniging, het 'n paar vrae oor die vereniging beantwoord. Die vereniging is in 1973 met 89 lede gestig. Vandag is daar 398 ingeskrewe lede by die vereniging. "Diskriminasie het destyds hoogty gevier", het mnr. Gordon gesê, maar volgens hom bestaan daar vandag 'n gesonde verhouding met administrasie en die kontak met die rektor is besonder positief. Probleme word gereeld met depar-

Sowat 'n maand gelede is 'n organisasie vir swart werkers gestig. Volgens mnr. Swartz, 'n skakelpersoon tussen die werkers en die administrasie, is hierdie organisasie 'n kanaal waardeur probleme opgeneem en bespreek kan word. "Daar is behoefte vir so 'n organisasie," het hy gesê.

Die volgende aanbevelings uit die ondersoek word aan die hand gedoen:

- Die skep van 'n werkersvereniging vir die werkers by die LSS;
- Dat alle werkers onder die kategorie "terreinpersoneel" op 'n maandelikse salarissikaal geplaas word;
- Dat daar so gou moontlik omgesien word na die behuisingsprobleem en dat daar onmiddellik warmwatergeriewe vir die werkers wat in Kaya Mandi bly, aangelê word;
- Dat daar teen enige diskriminerende optrede teenoor die werkers streng optree word.

KAMPUS-MENINGS

Vraag: Behoort die SR die mag te hê om politieke organisasies op die kampus, soos byvoorbeeld Nusas en die ECC aan die een kant en die PSA en SSG aan die ander kant, te aanvaar of te verwerp?

Susan Heymans:

Ek sou sê 'n definitiewe nee. Solank daar 'n behoefte geïdentifiseer word deur die studente self, moet enige organisasie op kampus toegelaat word. Daar hoef geen kontrole of beheer daarvoor te wees nie.

Johann Hammann:

Die arrogansie van die SP/SR om vir hulself 'n monopolie op politieke uitsprake voor te behou is tipies van die totalitêre mentaliteit van hierdie skepsels wat slegs hul eie patetiese klein egotjies in ag neem en behoort as sulks deur alle studente verwerp te word.

Marga Stoffer:

Ek dink nie die SR behoort die reg te hê nie. Ek dink as daar 'n behoefte bestaan op die kampus, hoekom nie, dis mos die studente wat behoort te besluit watter organisasies hulle wil hê.

Karel Mars:

Enige een wat 'n organisasie op Stellenbosch wil stig behoort dit vry te kan doen. Niemand kan daarvoor besluit behalwe die studente self nie en ek sien dit as die rol van die SR om dit te organiseer. Dit is net administratief van aard. Dit lê by die studente self om te besluit of hulle 'n organisasie wil aanvaar of verwerp. Ek dink die SR behoort hulle reglemente te verander.

Mark MacKenzie:

I don't think the power to veto political organisations should lie with the SRC but with the students themselves.

Johanna Marais:

Ek dink die SR behoort die mag te hê om dit te kan doen sodat daar beter organisasie sal wees in die universiteit. Dat daar nie organisasies gestig word wat geen doel dien of ondergronds is en so aan nie.

Mark Minnaar:

Ek dink die studenteraad moet eers 'n mening van die algemene studente hier op kampus kry en dan hulle eie mening vorm of hulle 'n organisasie gaan toelaat al dan nie. Daar is baie studente wat 'n organisasie soos NUSAS aanhang en dan is daar nie 'n verteenwoordiger van NUSAS op die SR nie. Dit is dan baie maklik om so 'n organisasie uit te stem. Hulle moet dus 'n algemene stemming hou.

June van Merch:

Ek voel dit sou afhang van die besluit van die studente self. Ek sou sê, met ander woorde, dat die studente demokraties kan besluit oor of hulle 'n sekere organisasie wil aanvaar of nie, eerder as die SR, maar ten opsigte van die hoër gesag moet die SR kan besluit of die organisasie aanvaar moet word of nie.

S. HEYMANS

J. HAMMANN

M. STOFFER

K. MARS

M. MACKENZIE

M. MINNAAR

MENINGS

En die spel gaan voort . . .

Die SR het die kanaal vir oop gesprek finaal afgesluit met hulle besluit om nie amptelike erkenning aan Nusas te gee nie, sê MARTIN KRIEGLER.

Dis met meer as net 'n tikkie angstig dat ek dié stuk skryf. Juis DIE MATIE se vorige uitgawe het my angstig help artikuleer. Wat hier volg is dan 'n poging om my subjektiewe beskouing van Stellenbosch se "politiek" weer te gee. Ek sal dan ook probeer om die aanhalingstekens hierbo te verklaar.

Met al sy unieke intriges, ironieë en sameloop van boggerops, bied ons politieke storie in Suid-Afrika baie "eerstes". Ons het loopgraaf- en guerrilla-oorlogvoering in die "Anglo-Engelse oorlog" vervolmaak, rugby/krieket-politiek tot 'n fyn kuns ontwikkel en dit selfs al amper reggekry om die mense van ons land uitmekaar uit te hou. Laasgenoemde projek was natuurlik moeiliker as wat aanvanklik gedink is want selfs die argitek van die reuse taak erken deesdae eiegeestig dat die flop hul voorgangers s'n was!

Voor wie se deur die skuld van apartheid geplaas moet word, is nou nie hier ter sprake nie. Van belang hier is dat die lys "eerstes" vir Suid-Afrika lank is, maar dis terselfdetyd

vertroostend dat ons in baie ander opsigte nie só "anders" is nie.

Op unieke wyse dan is studente hier aan land ook in 'n "akademiese droomwêreld". Want of jy nou op Oxford, Harvard of die Sorbonne swot maak nie saak nie. Studente staan maar dikwels apaties teenoor die "lewe daarbuite". Maar dié probleem is ook seker so oud soos universiteite self. Waarom dan angstbevinge wees daarvoor? Ons is dan mos nog lekker jonk - ons los dáárdie hassels vir die grootmense, die guru's, die politici...

Ek is angstbevinge omdat ons nie op Oxford, Harvard of die Sorbonne studeer nie. Want dáár - in Engeland, Amerika, Frankryk - is ligsinnigheid en apatie eerder 'n ontsnapping, die skrapse soetigheid om die bitter pil van stygende lewenskoste, werkloosheid en R25 000 per jaar klas- en losiesgelde mee af te sluk. Daar is politiek nie 'n vloekwoord nie, dit word aanvaar as deel van die lewenspakket. "Part and parcel", soos Trevor Manuel graag sê. Op Stellen-

bosch en ander pale-face bastions is die bekke stroopsoet met Ouma se taaiste tameletjie. Ons wis nie eens van die klein sianiedpilletjie nie.

Ons volksvaders en -moeders brou jare lank reeds aan die geheime resep. Maar helaas, na baie baie geld, dink, praat, skiet, martel, sit ons steeds met 'n plein toffie! Die radio, pers en TV tameletjie smelt in ons monde: Le Grange sê die Nood is verby, P.W. sê hy het die mag en Pik het net gejojke oor die swart president... Normaalweg bied apatie ontsnapping aan studente wat verantwoordelikeid wil vryspring. In Suid Afrika weet ons nie eens van so 'n verantwoordelikeid nie. Gevegte deur megafoonkegels tussen die Afrikaner se top toffie-man, Louis Nel ("Inligting") in die "linkerhoek", en die stoerier Manie Maritz in die vér "regterhoek" steel die verbeelding.

Op Stellenbosch neuk die debat ook onverstoord voort. DIE MATIE lewer tereg as hoofberig berig dat Nusas nie erken is nie. Heethoofde sal ongetwyfeld nou reeds goed gaan

sit en kopkrap het oor 'n paar witty slegsêgoed sodat die Populêre Gespreksalliansie, die KP en die SR in die kollig kan bly en nie as "irrelevant" verdwyn nie. Want in hierdie selfbevredigingspel wil hulle nie radicals hê om dinge te kom bedonner nie. "Hulle het nie 'n bestaansreg" nie (Schoomburg of Mymbee?), "moes nooit voorlopig erken gewees het nie" ('n SR-lid) en dan... die Nobelfilosofiepryswenner vir insig: (na aanleiding van sy vreugde oor die nie-erkenning van die radicals deur die SR) "Affiliasie van Nusas sou beteken dat amptelike erkenning aan hul inisiatiewe verleen word." (identiteit in simpatie weerhou) Wat op aarde...?

In sy kleinlike maneuver om Nusas te probeer neutraliseer het die SR al die goeie werk wat hy tot dusver onder leiding van Phillip Verster se toegewydheid gedoen het, met een veeghouding uitgewis. Tukkies het nou in Stellenbosch 'n nuwe speelmaat. Miskien het Jeugkrag 'n rol hierin gespeel. Wie sal weet? Wie gee om? Want of

dit nou 'n goeie ding is of nie (ek dink toevallig dat dit baie jammer is), die kanaal vir Stellenbosch se "oop gesprek" is nou so toe soos die Kosie Gericke-biblioteek op Sondae. Vergeet maar van gesprek met Azaso, die ANC, die UDF, Engelse of Swart kampsusse. Nou kan ons rustig ons eie game speel.

Ag, die spel sal natuurlik voortgaan. Kortsigtigheid sal nog lank hoogty vier, totdat daar besef word dat die oplossing van ons land se dreigende burgeroorlog daarin lê dat *almal* vir lank, baie lank, hard en indringend na mekaar sal luister. Dit sal bitter moeilik gaan, maar sowaar die vet, vloek en skreeu is veel beter as moord en doodslag.

Ek wou eerlikwaar nie méér vet op Stellenbosch se koue politieke vuur gooi nie. Veel eerder hoop ek dat die aanhalingstekens om "politiek" sal verdwyn en dat *politiek* bedryf sal word. Niemand of niks het nog ooit deur "nie-erkenning" of verbanning verdwyn nie.

Juis hierom behoort ons land se dilemma lankal nie meer gereduseer te word tot Studente Slegsépolitiek of "onkonvensionele" maneuvres nie. Dit is irrelevant. Net so irrelevant soos Terre' Blanché, Le Grange, Buthelezi se onderlinge retoriek sonder Mandela, Tambo of wie ookal se retoriek. En dit terwyl die Rubicon eerder Bloedrivier geword het.

KP nie teen progressie

THYS GILJOMEE (voorsitter, KP-studentetak) skryf:

Die woord "progressief" het 'n definitiewe party-politieke konnotasie verkry. Progressief word teenoor konserwatief gestel.

Die bedoeling is dikwels om progressief in 'n goeie lig te stel en dit word dan gesien as vooruitgang of verandering ten goede. Daarteenoor word konserwatisme gesien as 'n denkrigting wat alles wat behou soos dit is, net 'n sinoniem vir stagnasie, en daarom sonder beaansreg.

Hierdie denke is volgens my werklikheidsvreemd. Die Konserwatiewe Party staan ook verandering voor - verandering tot almal se voordeel. Die tyd het aangebreek dat ons moet besin hoe ons die land 'n Vaderland vir alle bevolkingsgroepe

gaan maak. Daar moet erken word dat die tyd vir dominasie deur 'n bepaalde groep, hetsy deur 'n minderheidsgroep of 'n meerderheidsgroep of andersom, verby is.

Die begrip progressie kan nie op sigself goed of sleg wees nie. Die bepaalde faktore is wat ons wil verander, en waarheen ons dit wil verander. Ons moet waak dat die progressie wat ons aanhang nie selfvernietigend is of ander mense gaan vernietig nie. Progressie moet uiloop op die veredeling en verbetering van die lewe.

Konserwatisme en progressie is dus nie met mekaar in stryd nie. Konserwatisme is vooruitgang wat sy wortels in die goeie en positiewe van die lewe het. Konserwatisme is progressie wat nie na puinhope lei nie. Dit is die aanpak van iets groots.

Klagte oor sokkie-musiek

W.J. WESSELS skryf:

Volgens my kennis is daar verlede jaar (of die jaar voor dit) 'n vereniging of so iets gestig vir al die platejoggies op Stellenbosch. Die vereniging sou die versekering bied vir onder andere die volgende:

- "smaakvolle" musiek by sokkies en
- Voldoende musieklewing (hoeveelheid luidsprekers ens).

Dit wil nou egter voorkom asof die vereniging nie meer bestaan nie. Die rede waarom ek so sê is omdat "iets" deesdae in die Gat speel wat nie daar behoort te wees nie. Ek verwys na nou die aand met die Nusasokkie. Die musiek was om dit pronk te stel - dubbel k, middel a. As voorbeeld dink ek nie dit is moontlik om op 'n sekere De Villiers se musiek te probeer dans nie, en terselfdertyd, dit te geniet nie.

Wel, ek het gedink dit is net een keer "so what", maar Vrydag 9 Mei was die kakefonie terug in die Gat. Kan die persoon wat die musiek speel nie dink daar is iets verkeerd as meer as driekwart van die mense die meeste van die tyd nie dans nie.

Ek hou van baie soorte musiek, maar dan moet dit op die regte tyd en plek wees. Die ironie van die saak is dat ek nog moet betaal ook om op die klas gemors te sokkie, of ek nou wil of nie.

Kan die verantwoordelike persoon gemoeid hiermee nie verhoed dat dit weer gebeur nie?

Radio Matie lewer diens

KOBUS CONRADIE (Besturende Direkteur, Radio Matie) skryf:

Met verwysing na DIE MATIE van 1 Mei ("Radio Matie reaches the fever pitch"): die verslaggewer het nagelaat om te verwys na die rede waarom Radio Matie die Neelsie die laaste week in April oorgeneem het. Radio Matie-week vind jaarliks plaas vir 'n goeie doel. Dit is 'n promosieweek waartydens die dienste wat Radio Matie aan die studente, plaaslike besigheid en die gemeenskap kan lewer, beklemtoon word.

Radio Matie-week berus op 'n nie-winsgewende grondslag en alle pryse wat weggegee is, is goedgeestiglik deur plaaslike besighede geskenk.

Pryse

Dienslewering deur Radio Matie kan slegs geslaagd wees indien alle Maties 'n bydrae lewer, in die vorm van 'n nuusbroskie, afkondigings of interessante gebeure.

Vir die wat nog spog met pryse wat gewen is gedurende Radio Matie-week, geluk en dankie vir die ondersteuning. Vir al die ander Maties, leer ken jou kampus-radiostasie en ons kan vir jou van diens wees.

En vir die rekord, die "Rock me Amadeus"-partytjie was 'n dansmarathon en Radio Matie wou net die week se kostes dek.

Breyten-kritici 'poëties-naïef'

S.J. HERHOLDT skryf:

Die aktuele redaksie van DIE MATIE moet gekomendeer word vir die gereelde meningspeilings van studente.

Ek reageer graag op sekere menings uitgespreek in die artikel oor Breyten Breytenbach.

Mnr. Myburgh, Verster, A. en F. Schoombee was dit eens dat Breytenbach politiek gesproke naïef is. Hulle almal het verder hul waardering vir sy gedigte uitgespreek. Uit hierdie byna identiese menings deur die vier betrokke persone kan 'n belangrike afleiding gemaak word.

Dit lyk asof die terhande menings een aanname deel: 'n mens het 'n bepaalde deug wat hy in 'n bepaalde praktyk met sukses kan aanwend. Hulle sien Breytenbach as 'n digter wat as digter bewonder moet word. Terselfdertyd deel hul 'n assumpisie, naamlik dat dit onbehoorlik is om jou op ander terreine te begeef as die terrein waarop jy geslaag het. Daarom noem hulle Breytenbach "naïef".

Mnr. Myburgh, Verster en die Schoombees is almal suksesvol op die politieke terrein, soos uit hul kampus-aktiwiteite en onderskeie voorsitterskappe blyk. Hulle is dus, volgens hul eie assumpisies geoordeel, daartoe in staat om Breytenbach "naïef" op die politieke terrein te noem.

Artikel

Maar watter deugde het hulle wat hul in staat stel om oordeel oor sy digkuns uit te spreek?

Indien hulle die deug van "poësie-waardering" het, daag ek hulle uit om waarderende artikels oor Breytenbach se poësie te publiseer. Ons sal dan kan oordeel of die betrokkenes poëties "naïef" is, of nie. Ek vermoed dat slegs een van hulle die artikel hoef te skryf, omdat hul menings so eenders voordoet.

Indien die here Myburgh, Verster en die Schoombees hoegenaamd daarin kan slaag om skriftelike bewys van hul poësie-waarderingsvermoëns te lewer, sal hulle hul assumpisies - soos hierbo uiteengesit - weerspreek, en sal hulle verplig wees om hul menings soos in die vorige MATIE gepubliseer, terug te trek.

Die menings deur briefskrywers uitgespreek word nie noodwendig deur redaksieledes onderskryf nie. Die redaksie aanvaar geen verantwoordelikheid vir briefskrywers se menings nie. Briewe moet onderteken word selfs al gebruik u 'n skuilnaam. Briewe onder skrywers se eie name geniet voorkeur. — Red.

'Ons het vergeet wie Breyten is'

WILLIE SMITH skryf:

Na aanleiding van Breyten Breytenbach se optrede op 16 April op Stellenbosch wil ek graag die volgende feite, wat ek uit oorsese tydskrifte en plaaslike koerante verkry het, beklemtoon omdat dit vir my wil voorkom dat die meeste van ons al vergeet het wie Breyten werklik is.

Persoonlik dink ek, en u sal met my saamstem, dat Breytenbach van die beste Afrikaanse digters is wat Suid-Afrika nog opgelwer het. My probleem lê egter in sy optrede wat niks met sy digkuns te doen het nie.

Rewolusie

In die Vlaamse tydskrif *Young Kahier* in Junie 1968, sê Breytenbach goedkeurend dat die ANC en die PAC nou oorgegaan het tot 'n geweldadige vryheidsoorlog en heg sy steun daaraan toe met die woorde "die vryheidsfronte behoort sover moontlik aktief en geldelik gesteun te word".

In die Nederlandse tydskrif *Volkskrant* van 6 November 1968, bepleit hy 'n geweldadige rewolusie en sê dat hy self sy invloed met kuns wil uitoefen, omdat dit selfs groter is as die invloed van 'n politikus. In 'n artikel in *Vry Nederland*, wat verskyn het op 9 November 1968, sê Breyten: "Vir ons, die terroriste, bly alleen die gebruik van wapens oor."

Breyten sê ook dat hy heel skuldig voel omdat

hy Afrikaans, die taal van die verdukkers, skryf en sê dat as daar 'n reaksie van die verdukkers kom, hy nie die taal sal kan verdedig nie. Ook sê hy: "Ik ben nauw verbonden met de ANC", en van sy skoonfamilie, "Gelukkig is de hele familie pro-Vietcong".

By die Universiteit van Kaapstad se Somerskool in 1973, sê Breyten die volgende: "Geweld in S.A. moet sekerlik kom as die enigste oplossing vir die situasie hier."

Op 'n Nusas-vergadering op 31 Mei 1973 (Republiekdag), sê Breytenbach die volgende en hy verwys na Mandela en Sisulu wat ingevolde die Wet op Onderdrukking van Kommunisme skuldig bevind is, "Bevry ons mense".

Mandela het in die Rivonia-saak erken dat hy 'n kommunist is en dat hy die kapitalistiese stelsel met geweld en rewolusie wil vernietig.

Bastervolk

Tydens 'n kongres van 6-8 September 1975 by die Vrije Universiteit van Amsterdam, tree Breytenbach volgens die lesingsprogram op as verteenwoordiger van die ANC.

In die Vlaamse gids van Junie 1974, praat hy van die Afrikaanssprekende as die Bastervolk met die Bastertaal, hy praat neerhalend van "Afferkaans en Aparakaans" en noem S.A. "Suid-Afrykak". In sy gedig in dieselfde tydskrif spot hy

met God. Hy praat van Gat (God), Joesoef (Joesef), Meraai (Maria) en Jeesie (Jesus).

Tronk

Op 23 November 1975 getuig twee Nusas-lede, Karel Tipp en Lawrence Dworkin, teen Breyten en die volgende dag word hy in die Hooggeregshof van Pretoria skuldig bevind op 11 oortredinge volgens die Wet op Kommunisme en vir 9 jaar tronk toe gestuur.

Op 21 November beken Breytenbach in die hof dat hy meegewerk het tot die stigting van Atlas of Okhela, 'n geheime organisasie van die ANC en dat hy van plan was om "regeringsverandering met gewapende stryd en ondergrondse bedrywighede te weeg wil bring".

Advokaat Kriegler, wat Breyten verdedig het, het tydens die saak in die hof gesê: "Breytenbach is 'n dromer, 'n digter, 'n kunstenaar, wat naïef en vanweë verstaanbare pyn oor die verwerping van sy egenote en sy geboorteland in 'n politieke maalstroom vasgevang geraak het. Breytenbach lei aan vreeslike depressies en word geweldig morbied. Hy lei aan voortdurende nagmerries, is verstandelik ongebalanseerd, verloor sy objektiwiteit en voel hy gaan van sy kop af."

Ek hoop dat hierdie feite u sal help in u meningsvorm van die "politieke" figuur, Breyten Breytenbach. (Brief verkort)

"Ek's deur... maar die bank is toe!"

"Maaronskangaanvier."

WEES JOU EIE BANKIER. ENIGE TYD.

Demp toe bankdeure jou geesdrif? Met 'n Bankmankaart kan jy nou 24 uur per dag, 7 dae per week, kitskontant by die Bankman outomatiese tellermasjien in Neelsie se deurloop kry.

Kry jou gerieflike Bankmankaart nou by die Bankmankantoor, Andringastraat 73, Stellenbosch, of skakel 7-1573.

En wie moet jy bedank? Boland, Boland Bank.

BOLAND BANK

24 UUR BANK

BOLAND BANK BEPERK. GEREISTREERDE ALGEMENE BANK.

Gee jouself die grootste Kersgeskenk van jou lewe. . .

. . . en vertrek saam met ons op 28 Desember op die amptelike Matietoer na Europa. Die toer kos net R3 480 vir 24 dae, deur 10 lande. Dit sluit die SAL-retoervlug vanaf Johannesburg, verblyf deurgaans in driester-hotelle, twee etes omtrent elke dag, 'n Contiki-bustoer (20 dae), drie dae van ski by Kirchbicl (Oostenryk) en vele meer in.

Enkele van die ingeslote hoogtepunte:

- * Nuwejaarsaand 'n nagligte-toer in Parys
- * Klim tot bo in die leunende Toring van Pisa
- * 'n Staptoer deur Florence (wat Michelangelo se Dawid-beeld insluit)
- * 'n Waterbus-rit op Venesië se waterstrate
- * 'n Besoek aan Mozart se geboortehuis (asook die "Sound of Music"-huis) in Salzburg
- * Slaap twee nagte in 'n hotel bo-op Berg Pilatus (Lucerne), wat u per kabelspoor bereik
- * Kyk na die wisseling van die wagte by London se Buckinghampaleis
- * 'n Besoek aan die Olimpiese Spele-kompleks in München

Kry meer inligting by die Studenteraadskantoor, of skakel Stellenbosch 70138 of 70188.

Ns: Natuurlik is besigtigingstoere in London, Parys, Avignon, Cannes, Monte Carlo, Florence, Rome, Venesië, Salzburg, München, Lucerne, St. Goar en Amsterdam ook ingesluit.

SPORTPROFIEL

SPRINGBOKKLEURE is nie iets wat sommer aan mens toegeken word nie. Veral nie as dit slegs die tweede keer is dat jy aan die sewekamp deelneem nie. Maar dit het met Annie le Roux gebeur. Dit en twee Afrika-rekords.

Annie neem al vandat sy kan onthou aan atletiek deel. Sy hou op die oomblik nog die SA 0/19 rekord in die vyfkamp, maar tot Maart vanjaar het sy nog nooit aan die sewekamp deelgeneem nie. Met haar eerste volwaardige kompetisie het sy die Afrika-rekord gebreek. Tydens die Springbok-proewe, waar sy net moes wen om vir die eerste keer in haar lewe die Groen en Goud te dra, het sy haar eie Afrika-rekord gebreek.

Buiten haar prestasies in atletiek is sy ook 'n kransige netbalspeler en is vanjaar vir die eerste keer in die Springbokspan tydens die proewe opgeneem. Dit is die eerste keer dat sy vir hierdie span gekies is. In die verlede was sy nog altyd deel van die "Ice-cream span" - die span wat benewens die junior springbokke gekies word.

Verlede jaar is sy ook vir die SAU-netbalspan gekies en het sy die toe-

kenning vir die beste verdediger gekry.

Annie speel vanjaar vir die Matie A-span en is ook vir die Boland A-span gekies. Omdat haar tyd so deur atletiek en netbal in beslag geneem word, beplan sy om volgende jaar netbal te los. Sy wil egter met die sewekamp voortgaan en mik om bo ses duisend punte daarin op te stel.

Sewekamp-Springbok: Annie le Roux.

Sy voel dat sy nog baie in die onderskeie items kan verbeter en wil graag na aan die prestasies van die "tannies oorsee" kom.

Sy doen vanjaar haar HOD na sy die graad BA(LO) behaal het. Sy is nog onseker of sy volgende jaar 'n honneurs gaan loop, want sy sou graag self begin verdien.

Haar oefenprogram neem baie tyd in beslag

en bots heel dikwels met haar sosiale aktiwiteite. "Partykeer raak ek moeg vir oefen en sal vir 'n week lank nie oefen nie." Dit benadeel egter haar prestasies, het sy gesê.

Sy sê om werklik na regte te presteer oefen sy twee sessies per dag. Gewoonlik 'n uur en 'n half in die oggend en twee en 'n half uur in die middag. Haar beste item in die sewekamp is die 100 m hekkies, terwyl sy altyd skrikkerig voel vir die 800 m. Sy wonder altyd of sy dit gaan klaarmaak.

Die sewekamp word oor twee dae beslis. Op die eerste dag word die 100 m hekkies, die hoogspring, gewigstoot en die 200 m afgehandel. Die laaste dag kom die verspring, spiesgooi en 800 m aan die beurt.

Nee, daar is nie 'n kêrel nie. Sy dink dit is vreeslik moeilik vir 'n vrou, wat goed in atletiek doen, om 'n kêrel te kry. Dit is baie makliker vir 'n man, wat goed doen in sport, om 'n meisie te kry. Volgens haar hou mans nie daarvan om dan met mens uit te gaan nie. Die beste is om maar self met 'n atleet te trou, maar ná twee te-leurstellings sien sy nie weer vir 'n atleet kans nie.

Oud-Maties dra die Groen en Goud

Carel du Plessis maak sy debuut teen die All Blacks in 1981 in Nieu-Seeland. Tans speel hy vir Weermag. Hy het in 1984 die graad B. Ekon aan die Universiteit Stellenbosch behaal. In verlede Saterdag se toets het hy met sy pragdris bewys dat hy een van die wêreld se beste vleuels is.

Michael du Plessis speel vir die springbokke in die toetsreeks teen die Engelse in 1984. Hy is tans besig met sy tweede jaar in die Weermag en speel vir WP.

Schalk Burger is die enigste Springbok, wat in die Wêreldspan vanjaar in Engeland speel. Hy het in 1978 die B. Ekon graad behaal.

Gert Smal maak verlede Saterdag sy debuut vir die Groen en Goud-span. Tot en met 1985 studeer hy aan die Universiteit Stellenbosch.

NEW PRICE R1 699

Old price

R1 199

Stand

extra

R199

PIONEER

New!

Avante G600

Stellensound

Come and see our new range of **K.C.** available in all colours and sizes.

MODEL KC-380FSR
End of Month Special

Stellenbosch Furniture Co. (Pty) Ltd.
cnr Andringa & Church st. ☎ 73004/5/6

Tegniek en Taktiek is Toutrek se wenresep

TOUTREK is 'n fyn spel van tegniek en taktiek, van span-koördinasie en krag. Hierdie eienskappe vorm dan ook deel van die sukses, wat die toutrek-klub tot dusver behaal het.

Dit is die mening van Joos Marais, voorsitter van die US toutrekklub. Die klub was verlede jaar se SA-kampioene in die 680 kg afdeling.

Tydens interklub byeenkomste, wat twee-weekliks gehou word, het die Maties die volgende prestasies behaal:

19 April: 720 kg span behaal 'n eerste plek; 560 kg span behaal 'n derde plek 3 Mei: 720 kg span eersteplek; 560 kg span derdeplek.

Die volgende kompetisie vind op Saterdag 17 Mei op Stellenbosch plaas. Daar word agter Coetzenburg-stadion langs die Welgelegen proefplaas tougetrek.

Baie van die ou trekkers het van verlede jaar oorgebly, terwyl daar ook nuwe talent bygekome het. Volgens Joos Marais kan dit net groot dinge vir die jaar voorspel, en word daar reeds vir die SA-kampioenskappe van 25 en 26 Julie voorberei.

Spanne word volgens massa saamgestel

en die totale massa van die span mag nie die maksimum oorskry nie. Dit is daarom moontlik vir die deelnemers om in meer as een span te trek.

Daar word met gladde-sool stewels met yster hakke getrek. Slegs indien 'n dokter so sertifiseer mag pleisters aan die hande gesit word. Harpui mag hulle hande gesmeer word.

Die span wat eerste die ander 'n afstand van twee meter van die beginpunt trek wen die trek. Die wenner is die beste uit drie trekke.

Du Toit Stofberg, 'n voormalige springbok toutrekker en student, rig tans die span af. Daar word veral daarop gekonsentreer om die eerste val te wen. Dit behels om so vinnig as moontlik in die regte l&e posisie te kom.

Vir die res van die kragmeting is die rol wat die hanteerder speel baie belangrik. Dit is slegs die eerste van die agt persone in die span wat die opponente kan sien. Daarom moet die hanteerder die span beheer en presies vertel wat om te doen. Met 'n goeie hanteerder is dit makliker om trekke te wen en die opponente se foute uit te buit.

Goed georden staan die Stellenbosch toutrekspan stewig. Die klub het verlede jaar die SA-titel in die 680 kg afdeling gewen.

Reën kelder Majuba se rekordpoging in aflos

'n NUWE rekordtyd is tydens die jaarlikse Majuba Marathon vir die beste gemiddelde tyd oor die myl deur Herman Rocher opgestel.

Reën, wat in die loop van die nag neergesak het, het die deelnemers daarvan weerhou om 'n nuwe rekordafstand af te lê.

Die 24 uur-aflos is van 9 tot 10 Mei op die Coetzenburgatletiekbaan gehou. Dit was die sewende keer dat 'n span van Majuba op hierdie manier geld vir hulle koshuis ingesamel het. Vanjaar is die tweede beste afstand sedert 1980 afgeleë. Die beste afstand ooit is in 1983 opgestel. Vanjaar se afstand van 407,2 km is slegs 8,4 km korter as 1983 se rekordafstand. Die tien atlete wat 'n aanslag op die rekordafstand

wou maak het Vrydagmiddag om 14h00 weggespring. Die eerste myl is deur Herman Rocher in 'n goeie tyd van 5 minute 05 sekondes afgeleë. Dit was dan ook die derde keer die afgelope vier jaar dat hy die beste gemiddelde tyd oor die myl opgestel het.

Met rondtetye, wat tydens die eerste ses rondtes tussen 4 minute 54 sekondes en 5 minute 39 sekondes gewissel het, was die vooruitsigte om die rekord van 1983 te oortref goed. Ten spyte van die koue nag was die deelnemers teen middernag vol hoop om 'n nuwe rekordafstand af te lê. Die volgende agt ure was egter bepalend. Om 01h45 het dit begin reën en die ongunstige toestande het veroorsaak dat die atlete

se tye heelwat verswak het.

Toe die reën teen 03h00 Saterdagoggend bedaar het, was die vooruitsigte nog goed, indien die sielkundige uitwerking van die sonsopkoms in aanmerking geneem is. Die son het egter nooit deurbreek nie en die verwagte verbetering van tye, wat normaalweg sou plaasvind, het nie gebeur nie. Die tye het tussen 5 minute 10 sekondes en 7 minute 03 sekondes gewissel.

Met 'n rekord duidelik buite bereik was 'n afstand van oor die 400 km die nuwe mikpunt. Toe die skoot om 14h00 Saterdag klap, was Gert Hattingh besig met sy ses-en-twintigste myl. Die span het 1018 rondtes voltooi.

Stellenbosch kan goed roei in Bergrivier

UIT tweehonderd-en-vef inskrywings het Chris Greef van Weermag die WP se tweede kwalifiserende kano-wedvaart vir die KWV Bergriviermarathon op 3 Mei, gewen.

Gerhard Beukes van Stellenbosch het 'n kortkop agter Chris geëindig.

Die wedvaart is Saterdag 3 Mei by Marina da Gama in die Kaap gehou. Dit het uit vier rondtes deur die kanale van die meer bestaan, en het oor ongeveer 15 km gestrek.

Die vyf-en-twintigste KWV Bergriviermarathon word vanjaar gehou. 'n Internasionale span is verder genooi om teen 'n springbokspan deel te neem.

Die aantal silwer medaljes wat jaarliks toegeken word, gaan vanjaar ver groot word.

Stellenbosch beplan om vanjaar in die marathon goed te vaar. Die meeste roeiers oefen reeds van Februarie, na 'n somer-oefenprogram, ter voorbereiding van die marathon.

Met die klap van die skoot beëindig Leon Wentzel Majuba se 24 uur-marathon en Gert Hattingh se ses-en-twintigste myl.

Matie is derde in visskiet

Die Culemburg SA Interprovisiale Visskietkampioenskappe is oor die langnaweek by Birdeland, Port Elizabeth, afgehandel.

Attie Louw, springbokduiker van Stellenbosch, het met 80,5 punte derde geëindig. Botha, ook van die WP, was eerste met 94,1 punte, terwyl Hurlow van die OP met 'n puntetotaal van 81,5 tweede was.

Die kampioenskappe sou van 22 Februarie na 1 Maart gehou word. Weens die slegte toestande daar kon die kampioenskappe nie gehou word nie.

Die WP A-span het met 299,3 punte gewen. Die OP was tweede met 265,8 punte en Grens het derde met 'n totaal van 213,8 punte geëindig.

Daar word, afhangende van die toestande, tussen 'n minimum van vier en 'n maksimum van ses uur visskiet. Een punt word toegeken vir elke vis van oor die een kg. Hierby word die vis se gewig, tot 'n maksimum van drie kg, bygetel. 'n Verdere reël bepaal dat daar nie meer as twee visse per spesie geskiet mag word nie.

Die volgende oud-maties het ook deelgeneem: Tony Heugh (8); Awie Botes (20); Mark Garner (22); Manie Pienaar 25.

US Stoeiers wil SAU-skild afvat

STIKLAND het Saterdag, 3 Mei, die senior sowel as die junior afdelings van die Abraham Geldenhuys-huldigingstoernooi gewen. Die toernooi is in die D. F. Malansentrum op Stellenbosch as 'n ererbewys aan Abraham Geldenhuys, puik stoeier vir SA, gehou.

'n Weerwraak geleentheid vind nou Saterdag by Stikland plaas en die toernooi is 'n oefening met die oog op die SAU-kampioenskappe wat van die eerste tot die derde Julie by RAU gehou word.

Altesaam nege Maties het aan die Geldenhuys-toernooi deelgeneem. As gevolg van toetsverpligtinge kon agt van die klub se beste stoeiers nie deelneem nie en kon die sterkste moontlike span nie ingeskryf word nie.

Die Stellenbosch- en Stikland stoeiklubs is die twee sterkste spanne in die WP. As die ander wel gestoei het, meen die kaptein Andy Turner, sou Stikland nie die twee afdelings so maklik gewen het nie.

Ten spyte van 'n verswakte span het die Maties steeds puik gestoei. Goeie vertonings is deur Koegelenberg en Schoonraad gelewer. Hulle het onderskeidelik eerste en tweede in die 78 kg-82 kg gewigsafdeling vir seniors geëindig.

Volgens Andy Turner gaan hulle die sterkste moontlike span na RAU stuur om die titel, wat die afgelope vier jaar deur RAU gehou word, af te vat. Die RAU sukses kan grootliks aan hulle afrigter Dirkie Kotzé, 'n springbok stoeier, toegeskryf word.

Dirkie Kotzé is tans die afrigter van die Stellenbosch klub en dit is aan sy afrigting te danke dat die klub tans so 'n groei ondervind.

Waar daar in die verlede nooit meer as sewe stoeiers by die klub was nie, is daar tans drie-en-twintig lede, waarvan die meeste reeds vir WP stoei.

Die uitslae van die Abraham Geldenhuys-toernooi is: SENIORS: 58-62 kg: 1. A. Lesch (Stik) 2. G. Niehaus (US); 62-66 kg: 1. C. Rossouw (Wynland) 2. A. Britz (US); 70-74 kg: 1. S. Oberholzer (Stik) 2. P. Camarra (US) 3. N. van AS (US); 74-78 kg: 1. A. Heeger (Stik) 2. J. de Wet (US) 3. K. Botha (US); 78-82 kg: 1. A. Koegelenberg (US) 2. A. Schoonraad (US); 82-90 kg: 1. G. Wiese (Stik) 2. A. Turner (US) 3. J. Wilhelm (US).

Puntestand: 1. Stikland 75; 2. Stellenbosch 36; 3. Bergrivier 13. JUNIORS: 74-78 kg: 1. K. Botha (US); 78-82 kg: 1. A. Koegelenberg (US).

Puntestand: 1. Stikland 113; 2. Olympians 62; 3. Charl van der Merwe 25; 4. Bergrivier 18; 5. Stellenbosch 12.

Deur STEYN VAN NIEKERK

SPRINBOKRUGBY BO!, is seker op almal se lippe na hul oorwinning van 21-15 oor die All Blacks (ekskuus, die Kavaliers) in die eerste toets op Nuweland. Weer eens was dit die Sringbokkaptein, Naas Botha wat sy meesterskap in die spel onderstreep het. Met reg kan hy nou beskou word as die grootste wedstrydwenner in wêreldrugby.

Selvs in Nieu-Seeland word dit nou al erken soos blyk uit die volgende gesê deur Don Cameron, kritikus van die New Zealand Herald. Hy sê: "Compared to Naas Botha, Okey Geffin - the monster of 1949 in the series against Fred Allens All Blacks - was only a learner."

Die aankondiging van die Springbokspan het egter vir sommige vanselfsprekend teleurstelling gebring. Sommige wat miskien nogal regverdig is. Eerstens het dit vir die Maties beteken dat hulle vir die eerste keer in jare nie 'n Springbok in die span het nie. Oud-Maties is daar wel, maar geen huidige nie.

Dadelik moet egter bygesê word dat Schalk Burger, na sy pragwedstryd vir die WP teen die All Blacks baie na aan die span moes gekom het.

Groot meningsverkil, selfs binne die Suid-Afrikaanse Rugbyraad het en heers nog steeds oor die Geldenhuys-geval. Almal stem saam dat sy optrede nie goed gepraat moet word nie. Die verskil kom

OP DIE KANTLYN

egter voor in die hanteering van die hele kwessie deur die Rugbyraad. Geen twyfel bestaan dat, indien hy gekies moes word op grond van sy spel, hy beslis in die span moes gewees het. Dit wil egter voorkom of sommige lede in die raad hul sin gekry het, deur toe te laat dat Geldenhuys getugtig moes word, weens sy optrede, deur hom nie te kies nie. Die twis duur egter nog voort, deurdad elkeen homself nou wil beskerm, oor wie nou eintlik die besluit geneem het.

Dit wil egter voorkom of Dr. Danie Craven 'n

groot aandeel daarin gehad het.

In die laaste plek kan slegs gesê word dat die Rugbyraad vinnig en duidelike riglyne moet neerlê, indien so iets weer sou voorkom. Ook die rol wat televisie opnames in so geval speel sal uitgestip moet word. Dit sal veral interessant wees wat die reaksies en optredes gaan wees na gister se baklewedstryd tussen die All Blacks en Natal, waar die All Blacks die keer na die skuldiges lyk.

Wat koshuisrugby betref sal daar teen môre 'n meer duidelike prentjie

Die geval Geldenhuys.

gevorm kan word oor wie sake vir die Jim Fouche beker gaan uitspook. In afdeling A pak die onoorwonne spanne van Eendrag en Dagbreek mekaar. Die uitslag van die wedstryd sal waarskynlik die wenners van die afdeling bepaal.

Dagbreek, wat weer soos in die verlede goeie rugby speel, kan glad nie gerus voel vir môre se wedstryd nie. Ver al in die lig daarvan dat Eendrag hul beste rugby op die oomblik speel, veral na hul goeie oorwinning oor Helderberg. Weens sekere reëls in die Sauer Liga, om hardloop rugby te bevorder is dit voorwaar 'n prestasie in enige ligawedstryd om 'n span in die dertigs te klop, soos in die geval van Eendrag.

Wat die B-afdeling betref is dit nog net Helshoogte wat onoorwonne is, met Elsenburg wat ook goeie rugby speel, veral te oordeel aan hul weghol oorwinning oor Piekie. Helshoogte moet egter nog môre teen mede-Sauerhouers, Huis Marais, speel wat deur Stellenbosch geklop is. Soos dit tans staan lyk sake dus heel interessant, en 'n verrassing of twee is altyd 'n faktor waarmee rekening gehou moet word.

Eendrag wen - reg vir DB

EENDRAG se aandeel vir die Jim Fouché-beker die semester moes beslis gestyg het na hul weghol oorwinning van 34-6 teenoor Helderberg, wat soos in die verlede maar net nie die mas kon opkom nie.

Met hul pragoorwinning wat nie minder as ses drieë ingesluit het nie, het hul beslis getoon dat hul reg is vir die groot stryd Vrydag teen Dagbreek. Alhoewel Eendrag slegs 12-0 teen halftyd voorge-loop het was dit duidelik dat dit net 'n kwessie van tyd sou wees voordat die punte sou begin rol.

Die eerste helfte was dit ook Eendrag wat die meeste van die tyd gebiedsvoordeel geniet het. Veral hul losvoerspelers het uitstekend gespeel. Pieter Hamilton en Merwe Genis, die twee flanke, het veral uitgeblink. Die twee puik flanke is dan ook beloon vir hul harde werk deur elkeen 'n drie te gaan druk. Toit Malan, heelagter, het altwee drieë vervyf.

Eendrag se agterlyn het in die tweede helfte telkens gevaarlik vertoon. Agterlynbewegings kon egter meer afgerond gewees het as Eendrag se loskakel minder flaters begaan het. Vroeg in die tweede helfte het Hamilton vir sy tweede drie oorgegaan. Die drie is ook vervyf. Hiermee is die telling opgeskuif tot 18-. Die res van die drieë is deur die agterspelers, in die laaste vyftien minute, wat deur Eendrag oorheers is, gedruk.

Die drieë is deur Hane-kom (vleuel), Strydom (senter) en F. Du Bois, wat veral met sy dodelike verdediging beïndruk het, gedruk. Twee van die drieë is vervyf.

Uitblinkers aan Helderberg se kant was maar skraal, behalwe vir kaptein Wimpie van der Merwe wat Helderberg se enigste drie in beserings-tyd gedruk het. Die drie is verdoel en die eindtelling was 34-6.

Louis Lategan, kaptein van Eendrag, se komentaar en voorspelling vir Vrydag was maar heel beskeie. Hy voel egter dat sy span reggekry het wat hulle wou, maar dat dit nog nie die einde van die kwartaal is nie.

Piet Smit, stut van Helshoogte, bars tussen flank, Bokkie Gerber, en senter, Johan Rheeder, van Majuba. Helshoogte het die wedstryd met 14-6 gewen.

DB staan stewig in finaal

DAGBREEK het Wilgenhof behoortlik laat les op in 'n tradisionele tussentydse wedstryd verlede Woensdag in die A-afdeling van die Jim Fouché kompetisie. Dagbreek het die wedstryd met 16 punte teen 0 gewen.

Wilgenhof was soos tyd in die verlede uitgemotiveerd en het uit te uit meer inisiatief aan die dag gelê as die wenspart. Hulle het egter nooit daarin geslaag om die pies en breke, wat hulle gemaak het, in punte om te sit nie.

Aan die ander kant was dit die korrekte taktiek van Dagbreek om toe te laat dat hulle opponente wat daarop uit was om te les moontlik te probeer te kanse te waag, 'n groot aandeel in die beheer van die wedstryd te gee. Daar deur kon hulle die aandag op verdediging en die uitbuiting van foute, wat met die waag van kans gepaard gaan, toespits.

Dit was dan ook hoe die spel verloop het. Dit was meestal Wilgenhof wat aanvalle geloods het, en Dagbreek wat hulle keer op keer gekeer het. Wilgenhof kan ongelukkig voel om geen punte aan te teken het nie, om dat hulle miskien die beter rugby van die dag gespeel het. Maar as wat beste is, is Dagbreek beste. 'n Begrip wa hulle reg verstaan. Hulle krag daarin dat hulle die wedstryde kalm kan benader en die regte taktiek slaan om uiteindelik te wen.

Rugby-puntestand

SPANNE:	G	W	G	V	V	T	D	P
Afdeling A:								
Dagbreek	5	5	0	0	80	14	13	10
Eendrag	4	4	0	0	62	14	57	8
Simonsberg	4	2	0	2	24	38	24	4
Oude Molen	4	1	0	3	38	44	6	4
Medies	4	1	0	3	22	42	3	2
Wilgenhof	4	1	0	3	14	36	3	2
Helderberg	4	0	0	4	26	94	5	0
Afdeling B:								
Helshoogte	4	4	0	0	42	14	7	8
Huis Marais	5	3	1	1	32	16	6	7
Elsenberg	4	3	0	1	58	18	47	6
Majuba	4	2	0	2	18	36	3	4
Huis Visser	4	1	1	2	24	40	4	3
Pieke	5	1	0	4	22	58	4	2
Libertas	4	0	0	4	12	28	2	0

(G = gespeel, W = wen, G = gelykop, V = verloor, V = vir, T = teen, D = drieë, P = punte, ? = dui op minimum: verslaë onvolledig)

Helshoogte is ver voor in afdeling

HELSHOOGTE en Majuba, albei in die B-afdeling van die eerste rondte van die Jim Fouché-trofee, het verlede Woensdag teen mekaar te staan gekom in 'n wedstryd wat veral deur aanvallende spel van Helshoogte gekenmerk is. Helshoogte wen die wedstryd met 'n doel en 'n drie teenoor 'n doel van Majuba.

Helshoogte het reeds op 'n vroeë stadium van die wedstryd aanvallend gespeel en baie veld is veral deur volle agterlynbewegings gewen. Die eerste punte is egter deur Majuba aangeteken juis toe Helshoogte op die aanval was. P. Faure, heelagter van Majuba het die bal op sy eie kwartlyn tussen die linkervleuel en senter onderskep en 'n drie onder Helshoogte se pale gedruk. Die doelskop is ook deur hom waargeneem en was suksesvol.

Kort hierna is die volgende drie deur Helshoogte se slot, Dries van Heerden, na uitstekende dryfspel gedruk. Die puntestand toe spel deur die halftyd-fluitjie beëindig is, was Majuba 6 en Helshoogte 4. Binne die eerste tien minute van die tweede helfte is die volgende drie deur Helshoogte gedruk.

In die stadium het Helshoogte sterk tot die aanval oorgegaan terwyl Majuba goed verdedig het. Dries van Heerden het sy tweede drie van die wedstryd gedruk kort nadat Helshoogte se regtervleuel, Vermeulen, weens 'n kniebesering van die veld af is.

Hiermee is die finale punte aangeteken en het op 14-6 in Helshoogte se guns te staan gekom.

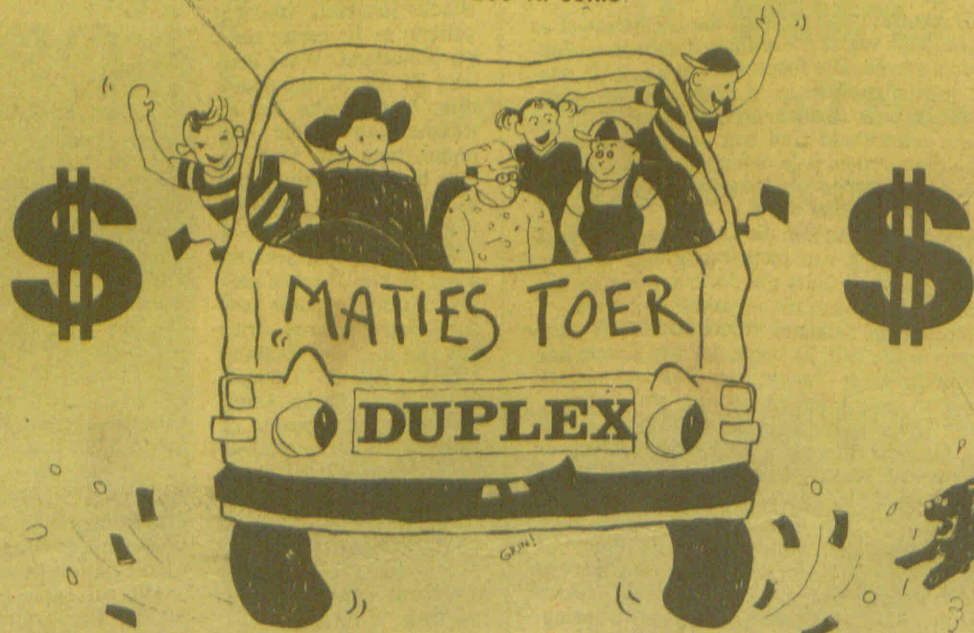
\$ VAKANSIEWERK \$

JUNIE
 BEURSE: Aan die top verdieners in 1986
 PRODUKTE: Enigste onafhanklike reeks in S.A.
 AGENTE: 200 vir Junie

SKAKEL:

ANTON VAN WYK
 02231 - 73620
 MAARTEN HENNING
 02231 - 73621

DUPLEX KANTORE OP
 STELLENBOSCH

Kom kuier by ons in Stoffel Smitstraat in Plankenburg Nywerheidsdeel naby Corobrick en die Rolskaatsbaan.

\$ DUPLEX \$ INVOERDERS & VERSPREIDERS IMPORTERS & DISTRIBUTORS \$

.....stel belang om vir
 DUPLEX vakansiewerk te doen
 ADRES
 TEL NO.
 Pos aan: DUPLEX, Bus 2393, Stellenbosch